

ПО ЗАМОРДОВАНЮ АРХИКНЯЗЯ ФРАНЦА ФЕРДИНАНДА І ЙОГО ЖІНКИ ЗОФІ.

УБИТИЙ НАСЛІДНИК АВСТРИЙСЬКОГО ПРЕСТОЛА АРХИКНЯЗЬ ФРАНЦ ФЕРДИНАНД.

ОСИРОТІЛІ ДІТИ ПОВІДОМЛЕНО ПРО СМЕРТЬ РОДИЧІВ.

Коли до Інлю прийшла перша вість про замордоване архикняжкої пари, старенький цесар не казав сечас повідомляти дітям про нещасте. Підчас приготувань до повороту цесаря до Відня діти відвезено до замку в Карлсберге (в Чехії). Очевидно, що через довгий час тайти перед дітьми смерть родичів не було підстави; розходилося лиш о се, щоб їх до сєї страшної вісті приготувати. Сей обов'язок взяла на себе їх тета, графиня Хотек. Першого дня оповіла дітям, що влучило ся нещасте з автомобілем, в яким їхали родичі, та що обоє родичі с тяжко ранені. Діти почали плакати і молити ся за здоров'я своїх родичів. Виявити дітям цілу справу графиня не мала відваги. На другий день оповіла дітям страшну подію. В першій хвили діти не могли сего зрозуміти і оговорились з великого перестрашу. А коли графиня ще раз оповіла про ціле нещасте, діти підняли крик розпачу і жалю. Довго, довго плакали діти, проливаючи гіркі сльози за дорогими родичами, яких вже живими не мали побачити. Богато минуло часу, поки графиня вдало ся трохи успокоїти нещасливі діти. В середу відїхали діти до Відня, щоб вносліднє побачити тіла родичів.

ПОХОРОНИ АРХИКНЯЖОЇ ПАРИ.

В четвер о 10. год. вечером привезено до Відня тіла архикняжкої пари, яка збила попередній неділі від кулі сербського заговорника. На двірці зібрани ся члена родини покійної архикнягині, урядники цесарського двора та представителі військової і світської властей. Прибув також і новий наслідник престоло Кароль Франц Йосиф яко одинокий заступник цесарського дому.

По короткій відправі в цесарській почесній, яку переміщено на каплицю, похоронний похід рушив до цесарської палати. Тисячі народа творили шпалір на улицях, котрими ішов похід. Цілий похід робив дуже велике вражінє з причини різної скромності. Похід відбувався о півночі без торжественної параді. На двох чорно прикрашених возах дві чорні домовини.

Тіла архикняжкої пари аложено в каплиці цесарської палати. На другий день в п'ятицоту тисячу народа, користаючи з вільного доступу, відїхали каплицю, щоб аложити вносліднє честь покійній парі. В п'ятицоту поно-

людий відбуло ся в каплиці торжественне богослужєнє, в яким взяли участь старенький цесар, всі члени цесарської родини, високі достойники і представителі заграничних держав. Над вечером приїхали сироти архикняжкої пари, щоб вносліднє побачити дорогих родичів. Сцена була так зворушюча, що ніхто з присутніх не міг здержати ся від плачу. Довго, довго молили ся діти при домовинах родичів.

О год. 10 вечером тіла архикняжкої пари перевезено знова на дворець, а віден до замку в Арштетен, де аложено тіла до вічного спочинку. В сій останній урочистості взяли участь всі члени цесарського дому, крім цесаря, якому лікарі заборонили се з огляду на його теперішній стан здоров'я. Щоб не безкошті німечного цесаря приймаєм пануючих голов, відїхали свій приїзд німечкий цесар, англійський король і інші монархи заграничних держав.

З нагоди останніх подій вислав цесар на руки австрійського й угорського президента міністрів відручне письмо, в яким дякує за сердечні правдиві заклики співчуття зі сторони всіх підданих народів.

ЗАВІЩАНЄ ПОК. АРХ. ФРАНЦА ФЕРДИНАНДА.

В присутності цесаря, нового наслідника престоло і всіх міністрів отворено завіщанє покійного арх. Франца Фердинанда. Описуєм сиріт назначений граф Тун-Гогенштайн. Сироти одїдучуть крім величезної готівки також великі посїлости земельні в Чехії, Сольногороді і родинний замок в Арштетен. Рентя посїлости, між иншими також величезна палата у Фльоренції (в Італії), перейде на власність нового наслідника престоло, арх. Кароля Франца Йосифа.

Віденські часописи доносять, що покійний архикнязь і архикнягиня були обезпечені в різних асекураційних товариствах на суму 90 мільонів корон.

ЗІЗНАННЯ ЗАГОВІРНИКІВ.

Перше зізнанє щодо уложеного заговору аложив в слідстві Медельо Габринович, котрий викопав перший замах на наслідника престоло, кидаючи бомбу на автомобіль. Він зізнав, що план уложено в Білгороді, коли доїдали ся про приїзд архикнязя до Босни. Щоб дістати потрібні матеріали, бомби і револьвери, удали ся заговорники

до майора Мілана Прібичевича, секретаря всесербського товариства. Сей видав їм бомби і револьвери з військового арсеналу в Крагуєвацї.

Заговорники, до яких належало 6 осіб, удали ся, кожний з окрема, до Сараєва. Після умови мали вони зайняти становища в різних місцях, куди має переїждити архикнязь. Крім бомби був кожний заговорник заосмотрений в револьвер і фляшочку отруї. По довершенні замаху мав дотичний заговорник сечас поновити самовбийство через зажитє отруї, щоб унеможливити слідство.

Убийник Принцип, доїдавшись, що Габринович зрадив істбованє заговору сказав до судії: „Жалую тепер мого вчинку, бо бачу, що мої приятелі мене зрадили. Ми умовили ся убити архикнязя, але вони сего не зробили. Для того пімну ся на них і викрию імена спільників“.

Того самого дня арештовано одного із спільників, студента Грабеса. Дальші зізнаня убийника поліція береже у великій тайні.

РІЗНЯ СЕРБІВ НА УЛИЦЯХ МІСТА МОСТАРУ.

Страшний аложин сербських заговорників викликав серед турецького і хорватського населєня по містах Босни і Герцеговини грізні протисербські погроми. До найбільшої кровавої різні Сербів прийшло в місті Мостарі, столиці Герцеговини. Узброєні толпи Турків і Хорватів напали на дільницю міста, яку замешкують головнє Сербів, з окликами: „Месть на Франца Фердинанда“, „Погибель і смерть Сербам“, кинули ся мордувати Сербів. Сербів відповіли стрілами з вікон і дахів. Прийшло до завзятої боротьби. 200 Сербів впало трупом, сотки Сербів ранених. Цілу сербську дільницю міста спалено.

РІЗНЯ СЕРБІВ В ИНШИХ МІСТАХ БОСНИ І ГЕРЦЕГОВИНИ.

Вість про убиство архикняжкої пари в Сараєві рознеслася блискавкою по всіх містах Босни і Герцеговини та викликала дуже ворожий настрій серед Хорватів і Турків, які вже давніше звикали Сербів за своїх найбільших ворогів. Сотки Сербів вимордувано і їх масти пущено з димом.

В місті Сараєві арештовано багато Сербів. Між иншими арештовано Радуюловича, начальника редактора сербської радикальної часописи „Народ“ і Ефановича, головного провідника сербських послів в боснійським соймі. Їх оскаржують о підбурюванє сербського народа до повстаня.

З причини щораз то нових погромів проголошено в цілій Босні і Герцеговині війтмовий стан.

ДЕМОНСТРАЦІЇ В ЗАГРЕБІ.

В Загребі (столиці Хорватії) скликано на день 30-го червня надзвичайне засіданє хорватського сойму. Підчас бесіди президента про останні події члени національної хорватської партії заатакували сербських послів, називаючи їх зрадниками держави і убийцями. Серед криків і прокльонів на адресу Сербів президент був приневолюний закрити засіданє.

ВОЄННИЙ НАСТРІЙ НА УГОРЩИНІ.

Народна партія малярська звиває правительство до війни зі Сербією, яку вважають жерелом безпосередньої причини замордованя архикняжкої пари. Дотеперішнє слідство виказало, що заговор на жите наслідника престоло був планований у Білгороді, столиці Сербії.

Послідник престоло і його жінка тішили ся серед угорського населєня великою симпатією, тому їх замордованє викликало великий жал в цілїм краю. На Угорщині перебував арх. Франц Фердинанд дуже часто і відносив ся до малярської політики досить прихильно. На Угорщині, а передівсім у Хорватії, належить задати ся лютото переслідуваня Сербів.

ДЕМОНСТРАЦІЇ У ВІДНІ.

У Відні прийшло вже першого дня, по одержаню вістки про смерть архикняжкої пари, до великих демонстрацій проти Сербів. Німечка молодіж удала ся великою толпою під будинок сербського посольства, здерла сербську фану і серед окликів проти Сербів спалила її. Відтак ціла толпа удала ся під будинок міністерства війни, домагаючи ся війни зі Сербією, щоб помстити аложин сербських заговорників.

ЯКА КАРА ЧЕНАЄ ЗАГОВІРНИКІВ?

Оба арештовані заговорники будуть суджені перед звичайним державним судом в Сараєві. Після істнующих постанов закова жде їх кара вазини до 10-ти літ. Яко причину низкого виміру кари подають се, що убийник архикняжкої пари, Принцип не скінчив еще 18-го року жита, а другий заговорник, Габринович, нікого смертельно не зрадив.

Інші часописи доносять, що убийник Принцип має вже 20 літ та що оба заговорники будуть засуджені на кару смерті.

ВІЙНА З СЕРБІЄЮ.

Дотеперішнє слідство виказало, що замордованє наслідника престоло не було вчинком одного сербського загорільця, але має ся до діла з добре улашонованим заговором, в яім брали участь десятки людей. Заговорники починили богато різних приготувань, щоб за всяку ціну положити кінєц жито наслідника престоло, якого вважали причиною протисербської політики в Австрії. До сєї ненависти чимало причинили ся події з останніх часів. Переслідуванє Сербів на Угорщині, анексії (прилучєнє) Босни і Герцеговини та становлєнє Австрії в послідній війні балканській викликало-зі сторони Сербів завзяту ненависть і велике розарєнє проти Австрії. Крім сего ділала тут аложинна рука Росії, покровительки Сербії, щоб не допустити Австрію до здобуття впливів на балканським півострові.

Як слідство виказує, цілий план заговору на жите архикнязя був уложений у Білгороді, столиці Сербії. Тут було порішено, що архикнязь не сьміє повернути з Босни живий. На се виказує відкриття, які зробила поліція в Босні. Крім двох замахів, яких довершено, були приготувані ще інші в різних місцях. І так-найдено неколку машин під етлом в кімнаті, де після торжества в ратуші мало відбутися сїданє. Бомби найдено також в різних місцях алейничого шляху, котрим мав переїждити архикнязь. В Сараєві відкрито в однім домі цілий арсенал, у яім між иншим найдено 7 бомб, наповнених сильним вибуховим матеріалом.

Угорські часописи доносять, що відкрито замах навіть на той поїзд, яким перевезено тіла архикняжкої пари з Триєсту до Відня.

В Сараєві переведено в домах многих Сербів ревізії і арештованя. Арештовано також шофера, котрий кермував автомобілем в часі, коли убито архикняжу пару.

Австрійське правительство вислало до Білгороду ноту, писану в острім тоні, в якій домагаєт ся, щоб сербське правительство постарало ся о викритє і покаранє спільників заговору.

Сербські часописи, описуючи послідню подію, заявили дуже вороже становище проти Австрії і містять підбурюючі відозви.

ВИБУХ В РОБІТНІ АНАРХІСТІВ.

4 АНАРХІСТІВ УБИТИХ, 7 МЕШКАНЦІВ ТЯЖКО РАНЕНИХ.

В 7-поверховім домі під ч. 1626 при улиці Лексінгтон в Нью Йорку наступив в суботу вибух динаміту. Наслідки сего вибуху були страшні. Три горішні поверхи дому знищені цілковито. Куєні

муру розлетіли ся далеко доверуги. Вибух викликав велике затрівожєнє не лише в домі, де вибух мав місце, але також в сусідстві. На даху сусіднього дому найдено часті людського тіла. На місцє вибуху прибув сечас відділ огневої сторожі і поліція.

На горішнім поверсі найдено тіла чотирох убитих людей, між ними й тіло Артура Картона, який був видітшим діячем і провідником робітників в Нью Йорку. Крім сего найдено 7 тяжко ранених людей, які мешкали в горішних поверхах дому.

Поліційне слідство виказало, що в тім домі находила ся робітня бомб і інших неколиких машин. Поліція догадуєт ся, що вибух наступив з причини неосторожного обходженя з динамітом. Робітня бомб належала до тайного товариства анархистів. Поліція викарила, що убиті анархисти брали перед кількома днями участь у зборах, на котрих ухвалено напад на звісного мільонера Джана Ракефелера. Тому адогадують ся, що в робітні ладжено бомби, які були призначені, щоб висадити у воздух палату Ракефелера в Террітаві.

Поліція старает ся всіми силами викрити тих спільників, які рівнож були підчас катастрофи в робітні, але яким удало ся вийти ціло.

УСТУПЛЕНЄ КНЯЗЯ ВІДА З ПРЕСТОЛА АЛЬБАНИЙ.

НОВІ ПОБІДИ АЛЬБАНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ.

Князєви Відови не ведеть ся. Музуланські повстанці викликали ворожобно в цілїм краю. В послідній часі перейшло на сторону повстанців багато дотеперішних прихильників князя Віда. Повстанці стали завзятими ворогами князя Віда і старують ся відвиннути на престол сина буишого султана турецького. Ходить чутка, що князь Від в найближнім часі уступить зовсім. Жінка князя Віда разом з дітьми виїхала вже до Румунії.

Посол Злучених Держав в Атенях (в Греції) Джордж Ф. Віліамс, який належав до міждержавної комісії для справ балканських, висловив ся дуже опієрто про відносини в Альбанії, осуджуючи неадарність князя Віда. Неоглядний виступ американського посла викликав велике невдоволенє серед європейської дипломатії. Для утихомиреня секретар для справ заграничних Бразил був приневолюний посла відїхати.

Повстанє в Альбанії приписують інтригам Росії, яка вважала покликано німечкого князя Віда на престол Альбанії скріплєнем впливів тридержавного союзу на Балкані.

РЕВОЛЮЦІЯ В МЕКСИКО.

ГУЕРТА ПРИГОТОВЛЯЄТ СЯ ДО УТЕЧІ.

По безуспішній конференції в Нїгаре Фолє становлєнє Гуерти погіршило ся. Війска революціонерів під проводом ген. Віллі посувають ся чимраз ближнє і находять ся тепер у віддалєню всего 130 миль від столиці Мексика.

Денешні з Вашингтону доносять, що американське правительство дістало точні відомости про приготуванє Гуерти до утечі з Мексика. Гуерта має намір удати ся до Пуерто Мексико, звідки на чужім кораблі переїде до Гавани, а відтак до Парижа. На „чорну годину“ мав Гуерта аложити в однім банку в Парижі 3 мільони доларів.

До ВП. ЖЕРТВОДАВЦІВ.

Поклинуючи ся на дотичну ухвалу Гол. Уряду Р. Н. Союзу, подасмо до відома загалу, що в нашій часописі містимо викази лише тих жертводавців, які надіслали жертви на адресу нашої часописи.

НОВИНКИ.

3 широкого світа.

УКРАЇНСКА ТОРГОВЛЯ ЯСЦЬ В АНГЛІ.

В Лондоні, столиці Англії, завязала ся Українська Кооперативна Агенція (The Ukrainian Cooperative Agency, 57, G. Asse's Church St., London, E. C. 3.), яка займатиме ся продажем яєць в Англії, присланих з російської України від тамошніх кооперативних спілок. Головою цієї Української Агенції в Лондоні поведзало ся дуже корисне для українських селян, бо Укр. Агенція бере мейше комісію від кооперативних спілок між чужі агенції і через те може більше платити селянам. Се безперечно дасть почин до заснування ще більшого числа кооперативних спілок по російській Україні для збуту яєць до Англії за посередництвам Укр. Агенції в Лондоні.

ЗАМОК ПОКИЙНОГО АРХИМЯЗЯ.

Остання гостина німецького цисаря Вільгельма в замку Конопіт у покійного австрійського престолонаслідника Франца Фердинанда звернула увагу на замок і предчудні городи. Старинний чеський замок, відновлений зі збереженням старинностей, знаходиться на горі, оточений валом і ровом, через котрі ведуть два звичайні мости. 106 великих кімнат служили в частині на мешкання для пок. архимязя, в частині на різні збори, образи, старинності. Деякі річи величезної вартости. Довкола замку город на просторі 340 гектарів. Деякі частини парку так чудові, що нема їм рівних на цілій землі. Коло 15 гектарів парку служили виключно архимязеві, проча часть доступна в деяких днях публіці. В горі є старинний дуб, під котрим Жіжка видав кілька засудів смерті.

ПОСВЯЧЕНЕ ВІЙСЬКОВОГО ПРАПОРА В ПРИСУТНОСТІ ЦІСАРЯ.

Дня 18. м. в присутності австрійського цисаря Франца Йосифа, членів цисарського дому та голів військових і цивільних властей відбуло ся в Шенбруні коло Відня торжественне посвячення передача прапора військовій академії імені Франца Йосифа. Се перший прапор, який на будуче дстануть війська красної оборони. Се торжество було перше, в яким цисар взяв участь по выздоровленню.

ЖИВНА В АВСТРО-УГОРЩИНІ.

Урядовий звіт про стан засівів в Австро-Угорщині появила ся з кінцем минулого тижня. Звіт про засівів в Австрії досить корисний і живна заповідають ся майже таксамо добре як минулого року (в інших краях Австрії, окрім Галичини, — урожай був доволі добрий). Що до Угорщини, то останній звіт угорського міністерства різниться з дещо корисніший ніж дотеперішній. Пшениці буде бракувати, але здасть ся, що запотребоване жита покрити монархія з власних засобів.

ЯК ЧОРТ ВИСВАТАВ МАРУСЮ ЗА МИКОЛУ.

В Росії діють ся річи, які виглядають на казкові. Ось один випадок: За дочкою господаря з Рашкан Е. С. яка довший час побывала в 23-літній хлопцеві М. Дівчина не мала нічого проти молодця, але її батько й чути про се не хотів. Коли ж вистало на долони волосся або чорт стане сватом, то тоді Маруся буде твоя! — рішучо заявив старий. Парубок пустив ся на хитрість. Вночі 3. мая с. р. вимагав він собі лице саджого, прикривив до чола пару рогів з бика і в такім виді пішов до свого нещасливого будучого тещи. На стус у вікно вийшов старий. При місячній світлі побачив старий чорта, що говорив загробним голосом: „Видай Марусю за Миколу!“ Старий зімлів а переляку. „Нечиста сила“ відішла, а на другий день довідали ся люди, що батько дівчини не має нічого проти того, аби прийшли свати.

ВДЯЧНІСТЬ МОСКАЛІВ ЗА УВІЛЬНЕННЯ КАЦАПІВ.

Перед двома тижнями вела ся в російській державній думі (парламенті) в Петербурзі (столиці Росії) розправа над запитом польських послів до уряду. Польські послы в запиті до уряду скаржили ся, що губернатор Мінської губернії переслідує польську мову. Над тим розвинула ся дискусія. Богато московських послів говорило, що то не є жадна кривда, бо Росія не є Польща; польська мова в Росії не має жадних прав, а польські послы хіба бачать кривду в тім, що губернатор поступав після законних приписів. Аж встав знайний чорносотенний Москаль, описує галицьких кацапів граф Бобринський і каже: Гасла, не будуть такі острії. Хоч губернатор з Мінська є „істинно-руський“ чоловік, але він повинен бути приязний для Польки. Ми не повинні забувати, що Польки увільнили у Львові наших „істинно-руських“ людей як Бендасюк і другі. Ми повинні показати їм за се вдячність!

І московські послы показали вдячність тай... відкинули польський запит зі скаргою на губернатора. Вони знають, чому вони се зробили, бо знають, що польські присяжні судії увільнили кацапів-ліпівців за російські гроші, за такісамі рублики, які побирають увільнені польськими шевцями кацапи-ліпівці.

РОСІЯ ГОТОВИТЬ СЯ ДО ВІЙНИ.

Німецькі газети обговорюють російські зоруження. Сего року російська військова упряма має взагалі до своєї розпорядности кошту 2 і мільярд

мільярд марок (понад пів мільярда доларів). Що до поодиноких заоружень, то сего року переведено вже або прокостує ся переведення таких сирів: 1) продовження часу служби з три місяці від 1. січня до 1. цвітня кожного року. Тепер вже в піхоті і в кінній артилерії є під час цілого року три повні річники вишкочених жовнірів; 2) збільшення мирного прескрипційного стану армії в роках 1913. до 1916. о 400.000 людей. Наслідком сего сей стан буде вносити в літніх місяцях 1916 р. 1.800.000 людей, а в зимових місяцях 2.200.000 людей; 3) сформовані нові корпуси армії в корпусі військового варшавського, віленського і кавказького округу, та одні бригади стрільців у Фінляндії; 4) утворення нових 19 полків кавалерії зіннійної, котрі заступлять козацькі полки в дивізіях кавалерії; 5) збільшення корпусної артилерії з 108 на 140 гармат; 6) ґрунтовна реорганізація, згідно збільшенню полків облоги; 7) дальше збільшення технічних відділів, а то: артилерійського, летючого і рефакторії. На західній границі будує Росія стратегічні сіті залізничних ліній. Сі залізничні дуже важні для мобілізації російських військ.

ДОБРЕ ВИВОРОЖИЛА.

Дві молоді робітниця з Берліна (столиці Німеччини), 16-літня Ельза Шмідт і її приятелька від серця пішли до одної з тамошніх ворожок, щоб засягнути відомості про свою „будучність“. „Всевідуша“ ворожка розложила талію карт і виворожила, що чекає їх велике нещастя. Дівчата так взяли собі до серця сю ворожбу, що кілька днів носили ся з наміром самоубійства. Вкінці скочили онді з моста до ріки Спрени. Одну виратувано, а Ельзу Шмідт видобуто вже неживу.

ЗА ЗНЕСЕННЯ ТІЛЕСНОЇ КАРИ В РОСІЇ.

Комісії судових реформ в російській державній думі предложено законодатне внесення 53 послів ріжних партій, яке стверджує до знесення тілесних кар, приміюваних до засланців і каторжників. Трагічні випадки в Нерчинській каторзі, де політичні в'язні ізза нещасливого злучення половини самоубійства через тугину й отворення жид, виказують, на думку внеслодавців, konieczність остаточного знесення тілесної кари. Міністер „справедливості“ заявив ся... проти внесення.

КАРА ЗА ДИТИНУ, ЩО НЕ РОСЛА.

В кримінальному музею в Парижі, столиці Франції, між цікавими річами знаходиться всекава дитина. Колиш кожного ранку несла жінка ту дитину до міста і з міста. Власті поліцейні цікаві були, чому дитина не росте і заперядали ревізії. Переконались, що дитина з воску і, що в ній переносила жінка за всім горівку та в той спосіб уникала плечення мита і засудили „мату“ на більшу кару ніж вона заробила неплаченим мита.

СКІЛЬКИ СВІТ ПРОЧИТАВ КНИЖОК.

З нагоди міжнародної клягарської вистави в Лиску обчислено, скільки появило ся на світі книжок від часу Гутенберга аж до найновіших часів. Від 1436 до 1908 р. надруковано 11,638 800 книжок. Ся статистика є головню ділом одного бібліотекаря з полудневої Франції. Найвищий розвиток друкування книжок почав ся в 1900. р. так, що в 1908. р., в котрій замкнуто статистику, число книжок було 140 разів більше від числа, яке виказав рік 1500. В роках 1500. до 1536. появляло ся річно около 1.200 книжок, в 1700. р. виносило їх число около 10.000, в 1887. вже 100.000, а в 1908. р. аж 174.375. Треба зазначити, що ся продукція росте все більше, хоч число читачів не збільшаєть ся скоро.

ДІТОЧКА НЕДОЛЯ.

Урядова статистика викazuje, що в Мадриді, столиці Іспанії, 30.000 дітей не побірає шкільної науки з причини недостатці шкіль. Одні продають газети, другі збирають огарки цигар, а інші бігають за музикою. В закладі для піднятих дітей припадає одна мамка на четверо дітей; для успокоювання їх дають їм морфіну і тому на 100 умирає 80. Часть дітей повіряють мамі жебракам, а ті учать їх свого „ремесла“.

500 КІЛОМЕТРІВ НА ГОДИНУ.

Французькому винахідникови Башедагові, який від довгих літ працював над винаходом електро-магнетичної пошпінної „залізнички“, удало ся вкінці досягнути свою ціль, а пробі з сего новою машиною одушевили всіх фаховців. Віз сей „залізнички“ доходить без труду до скорости 500 кілометрів на годину. Се значить, що віддалення між Віднем і Берліном можна би перебути протягом двох годин, а між Парижем і Петербургом в десятих годинах. Коли сей винахід не заведе надій та ождань, то в найближшім часі зовсім змінить ся вигляд комунікаційних средств на світі.

НАДУЖИВАННЯ ХРИСТОВОЇ НАУКИ.

Слідуючі рядки нехай служать свідомством, якого посягання чинили ся на Христову науку в ХХ. столітті. З рамен „Державного протисоціалістичного Союзу“ виголосив др. Лєсінє у Кенігсбергу (в Німеччині) відчит на тему: „Віра і християнство“. Отсе кілька думок з його відчиту:

„Забортні війни не є ані глумі ані неморальні, вони були часто історично konieczні, а Старий Завіт похвалює навіть воєнні варварства, викордує ляхів народів; Новий Завіт військового

стану зовсім не похвалює, противно признає війну, оскільки вона оправдана. Також Павло, Іван і інші. Навіть Лютер наважився зовсім „обличити станом“. Християнство признає не лиш державу, але також і війну, навіть забортчу і нагаслять за оправдані. Але з війною є пошукені користости, отже і їх похвалює християнство, ч країнні випадку навіть політику нищення і разунку. Забортні війни Наполеона були противні природі, але пинакі мала ся річ з війнами Фридриха Великого (прусського короля) і Бісмарка (німецького канцлера). Марові стремління є оправдані лише в межах моральности і християнства. Нещай забортні лях у ґрадухих поколіннях не загинуть!

ВСЯЧИНА.

СОНЦЕ А ЛІЧЕННЯ РАН.

Не всі знають, що сонце ділає на рани заголює і прискішує їх зацікління. Сонічне світло ділає надавичайну дезинфекційно; коли є завершення на якесь означене місце тіла, стягає кров, загартує те місце і поправляє процес відживляювання на ній, висушуючи і вигубляючи ропні сузи; під пергаміноватю поволаскою творять ся тимчасом скоро нові, здорові клітини. При більших ранах, передівсім таких, що походять а поперення, освітлювання лучами сонця є безсумнівно найліпшим средством антисептичним. А вже сонічна купіль для цілого тіла є дуже корисною.

ЯК ТРЕБА ПИТИ МОЛОКО?

Розумне пиття молока се річ досить трудна, а хто його не нерозумно, жадуєть ся відтак, що не зносить молока. Супроти того, що молоко є дуже важним средством поживи, треба усунути всякі упередження до молока. Не треба забувати про се, що чоловік через цілий перший рік свого життя жид майже самим молоком, як також про те, що пів літри молока за 4 центи містять більше поживних матерій ніж прим чотири ди п'ять яєць за 16 центів. Неодін чоловік, котрий радо пив би молоко, відчував в жолудку по випиттю досить важке камінь, знаєв чувства недоволення, котре йому зовсім зобруджує пиття молока. Але най його спробує пити розумно, а саме невеликими лямками і най ість притім кусник булки, хліба і т. п. В той спосіб молоко дістане ся до жолудка добре приготуване і воно є легше до стравання для жолудкового соку. Добре в рівнож ходити багато по випиттю молока.

Є однак люди з слабими жолудками. В тім випадку треба зважити, що молоко містить близько 90 при., безужиточної води. Дятого змислю чистого молока ліпше подати таким особам страви зварені на молоці, як риж, кашку, тісто і т. п. Коли однак хто має індивідуальну відразу до молока може з привоуду його смаку, запаху то що, то не треба забувати, що добрий спр містить часть товщу і білка молока і може тим самим заступити молоко. Шістьдесят грамів сира відповідає щодо містимости білка пів літрови молока. Так отже можна уживати молока в найріжнородніших формах. На се повинні тямити передівсім люди нещасливі.

МОДЕЛЬ ЗВІЗДИСТОГО НЕБА.

Науковий музей в Штутгарті має особливу, однуку в світі наукову поміч, іменно малій модель небозводи. Є се рід великої бані, в якій може помістити ся 15 слухачів. Коли вже всі найдуть ся в середині бані, її двері замикають ся. По хвилі, коли очі привикнуть до темноти, видно над головами поодинокі звізди, вкінці представляє ся видчези весь небозвід так, що має ся вражіння погідної звіздистої ночі. Провідник при помочи довготки, заосотреної на кінці в червону електричну лямпу, показує присутним всі звізди, які находити ся в сій хвилі на небозводі. Відтак дотикає ся пружини і баня починає обертати ся. Щораз показують ся на сході нові констеляції, пересувають ся і щезають на заході, наслідуючи точню дорогу звізд на небі! Показує ся також місяць, який посуває ся на захід, вкінці на сході показує ся сонце. Є се електрична лямпа, яка все освітлює так, що звізди перестають бути видними. В бані представлені звізди ріжної величини, а всіх разом є їх там 592.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ З УКРАЇНИ НА СИБІР.

В першій половині цвітня виїхало з Иркутська на переселенські участки Байдалевської волости, Верхотенського повіту, 30 переселенських селянських родин з села Лебяжинського на Харківщині. Попереду селяни посилали на свої кошти одного зі своїх, котрий, переговоривши з чинами переселенської іркутської організації, повернув в село і сказав, що можна сироважуватись: переселенське начальство, мовляв, нашене обіцяло дати на душу по три десятини доброї родючої землі. Спровадуючись, селяни телеграфували завідувачу байдалевським переселенським районом, п. Воронцову, просили відповісти, коли вони можуть почати орати призначену їм землю. Воронцов відповів: „Можете приступити до орання і сибій 23-го цвітня“. В перших днях цвітня селяни були вже в Иркутську. Але тут вони вже дізнали ся справжнього переселенського лиха. Чинювник Воронцов заявив селянам, що земля, призначена для них, не є відома і що до них перейде вона аж в 1916. році; „а тепер, сказав Воронцов, займіть неуправну, покриту лісом землю і займіть ся корчованням“. Селяни не знають, що робити. Богато родин вже голодує. — От про такі гарида виних закордонних братів доводять російські часописи.

Для поінформованя чужинців.

Коли вам доведеть ся говорити з якимнебудь чужинцем про сей великий нарід, до котрого ви себе причисляете, то побачите, що сей чужинець густо-часто не має найменшого поняття, що се за нарід, де проживає і яка його сила. Вийшньому є по більший части ми самі, бо не хочемо або не уміємо поінформувати про себе чужинців. Як же знайдуть ся між нами такі одиниці, котрі уміють се зробити, то звичайно не можуть довершити свого наміру і за недостатці центів на оплату найконецніших видатків. Ми самі не дуже радо вичуємо свою рідну бувальщину, а ще менше добаємо про те, щоб про ту нашу бувальщину довідав ся ширший цивілізований світ.

Та нема правила без винятків. На широкій Русь-Україні лучають ся новітнішими часами люди і добросердні люди, які поклали собі за ціль познакомити як найбільше чистю культурних чужинців про нашу безстанну вітчизну. Про Русинів-Українців пише ся тепер доволі багато на всіх важніших славянських мовах, а крім того на мові німецькій, шведській, французькій, англійській і т. д. Напів „опікуни“ дуже на нас гнівають ся за інформованя чужинців про нашу „гаразди“ під кормиго „братів“, але ми собі з їх гніву зовсім нічого не робимо...

У столиці Англії Лондоні живе вже кілька літ молодий наш земляк з російської України, д. Володимир Степанківський. Проживаючи в Лондоні, називав д. Степанківський знакомості з деякими англійськими часописами і політиками та при їх помочи зумів уже до сей пори подати англійській публіці багато цінних інформацій про наш нарід. Крім того видав він недавно цікаву брошуру в англійській мові п. н. „The Russian Plot to Seize Galicia“ (російська змова на загартування Галичини), а в останній часі — як се видно з понижше поданої статі — заходить ся коло основанія Українського Комітету в Лондоні, який би в ширших і основніших розмірах подав Англійцям інформацій про українські справи.

Статю д. Степанківського передруковуємо в „Свободі“ на те, щобі наші читачі самі з нею познакомили ся, а втатк побіди дали її до прочитання знакомим Американцям. Якби так кожний читач „Свободи“ подбав о те, щобі статю „The Ruthenian Question“ прочитав бодай один визначний Американець, то з того була би для нас велика користь. Американці, які цінять наших людей за їх гарний характер, за чесність і працьовитість, не клали би нас на рівні з ненависними їм „Гуанами“, Італійцями й иншими подібними народностями. Коли би Американці побачили, що ми побіч вроджених собі чеснот маємо ще й свою гарну історію і свою питому культуру, тоді вони мусіли б нас відповідно реєктувати і хто знає, чи не сказали б, де треба, свого слова в нашій обороні... Відомо чейже, що Американці заступають ся за всіми покривдженими народами, а хибаж наш народ мав би в їх очах бути гірший від других?

Ще кілька слів про саму статю д. Степанківського. Як бачимо, вона складаєть ся з трох частин. У першій частині подає шпал. автор загальні інформації про наш край і нарід, у другій частині говорить ся про національне відродження Русинів і про впливи сього відродження на міжнародну політику, а в третій частині йде мова про те, чому в Лондоні має бути завязаний Український Комітет. На кінці статі поміщено відбитку листа пяти визначних українських політичних провідників і парламентаристів, котрим то листом підписані (др. Кость Левицький, Юліан Романчук, др. Євген Петрушевич, Микола Василько і др. Леоніг Пегельський) уновновластнують д. Степанківського до заложення Руського (Українського) Комітету або Англійсько-Українського Товариства (відповідно до потреби), щобі поширити безсторонні відомості для нашої національної справи і придати для той справи публічний симпатію.

До своєї цінної статі додав ще д. Степанківський невелику мапку Європи, а на ній зазначив прямовісними крисочками цілу Русь-Україну, поділену на 14 осібних провинцій. Все те разом дає коротенький але ясний і виразний образ того, що про нас повинен би знати кожний Англій, згідно Американець.

The Ruthenian Question.

(AN EXPOSE.)

"The Ruthenian Question is, at least potentially, one of the gravest questions of Europe."

The Times, 12th July, 1912.

I. General Information about the People and the Country.

The Ruthenes, Ukrainians, or "Little Russians," in the 17th and 18th centuries often called Cossacks, and, in the days of Herodotus, Scythians, number at the present nearly 40,000,000 souls. They occupy the richest portion of the European continent. UKRAINE, RUTHENIA, or "LITTLE RUSSIA," is a compact geographical unit, which comprises practically the whole of the famous Black Soil Zone; it abounds in coal, iron and oil, and is the granary of Europe. As seen from the map below, which shows clearly enough the advantages of its position and its relative size, the territory is included between the Carpathian Mountains in the west, and the River Don and the Caucasus Mountains in the east; between the northern tributaries of the Dnieper, and the Black and Azov Seas.

Politically speaking, Ukraine of to-day is divided between Russia and Austria-Hungary; it is, however, still united in race, sentiment and aspirations, just as in the past, it was also united in the political sense of the word. The map shows the extent of the Russian and of the Austro-Hungarian "spheres," and the frontier-line dividing them.

The Austro-Hungarian rule in Ruthenia-Ukraine, in its modern origin, dates from 1795, or from the last partition of Poland. The same age is the Russian domination over the contiguous lands comprised between the Austro-Russian boundary and the banks of the River Dnieper. The Kingdom of Poland, at the time of the Partitions, included those lands as its portion. They fell under the Polish sway in consequence of the dismemberment of the Ruthenian Cossack Republic of the 17th-18th centuries, which was brought about by joint efforts of Russia and Poland. As to the eastern portion of the lands of that Republic, those that spread beyond the Dnieper, they were in uninterrupted connection with Russia (or, to use the proper terminology: Muscovy) from an earlier date, namely since 1654, or the year which saw the conclusion of an Alliance between Bohdan Chmelnicki, the Hetman of Ukraine, and Alexis Michaelowitz, the Czar of Muscovy. This Alliance marked one of the most momentous events in the career of that Republic set up in 1648 and finally broke up at the end of the 18th century, when the last remnant of it, the Zaporogian Sich, was abolished by the Ukase of the Empress Catherine The Great. The Republic was borne out of a revolt of the Ruthenians against the Kingdom of Poland and Lithuania, under whose sceptre they lived for some two and a half centuries previously to that event; it has been a case of re-assertion, on their part, of their national independence which they so fatally lost during the 14th century when their country was simultaneously harassed on all sides by the Tartars, Poles and Lithuanians. The period of national life between the 9th and the 14th centuries, is still looked back upon, across the dividing gulf of nearly six centuries, as The Golden Age. Ruthenia then was the largest, and, probably, the most civilized among the countries of Europe. Its relations with Spain, India, Persia, Egypt, Constantinople in short with East, West, North and South, were numerous and important. Enemies feared the Ruthenian warrior, and the name of the country was famed throughout the world.

One need not go back to the "Gothic" and "Scythian" times, of the history of Ukraine to show that, although the periods of foreign domination were long, its independent national life lasted at least as long and has left inerazable traces in the psychology of the people. They are keenly conscious of their national individuality—anthropological, linguistic, temperamental, social, economic, religious, etc.—which sharply separates them from their neighbours. In race, they present a blend of Scythians, Goths, Huns and Slavs. In language, they are related to other Slavonic peoples, just as Latin or Germanic peoples are related among themselves. The Ruthenian language stands in about the same relation to Russian and Polish, as Italian to French and Spanish, or German to Norwegian and Dutch.

In temperament, the Ruthenians are curiously representative of both the South and the North, and West and the East, combining stubbornness and endurance with a vivid imagination and a love of the beautiful. They are possessors of a remarkably rich and varied folklore; their songs are famous; they still recently made formidable fighters; they are now achieving a splendid progress in the fields of industry and commerce. Eighty per cent of them, however, are agriculturists, the tilling of the Black Soil having formed, from time immemorial, the National occupation par excellence. The peasant class constitutes the backbone of the race. Since the country lost its political independence many of the aristocratic Ruthenian families have gone over to the Polish or Russian side, but many of their descendants have returned to their mother nationality. In religion the Ruthenians are divided into four main classes: the Orthodox, who form the vast majority; the Greek-Catholics, who used to be very numerous, but, having been subjected to persecutions, have dwindled down to 5,000,000; their stronghold is Galicia. The Protestants are to be found chiefly in the Russian part of the country, where, since the establishment of religious toleration, they are spreading almost unhindered. The Roman-Catholics are mostly found among the members of the old aristocracy.

The Ukrainians were often praised by foreigners for their excellent physique; they average 5-ft. 10 and 6-ft. and some of the picked regiments of Russia and Austria-Hungary are formed exclusively of Ruthenian recruits. Of late years, owing to unfavourable influences of the international market upon the Ruthenian economic life, extensive emigration of agricultural workers set in. A couple of millions of them have left the country and settled in Asiatic Russia, U. S. A., Canada, Brazil, and the Argentine. Hundreds of thousands go yearly to Germany as season labourers. About a quarter of millions, as citizens of Canada, have become members of the British Empire.

II. The Ruthenian National Revival, and the bearing thereof upon the International Situation.

The first fourteen years of the present century were marked by an unusual buoyancy of the Nationalist spirit among the Ruthenians; it spread to the masses of the Austrian and the Russian parts of the country and fired them with an enthusiasm for the cause of the national revival of their race. The movement took many different forms: it manifested itself as a literary revival, economic organisation, educational propaganda, and political action. In Austria-Hungary it was gradually allowed to adapt its demands to the possibilities afforded by the Austrian Constitution, in Russia the Government took exception to it and regarded it with suspicion. The inequality of treatment accorded to it by the two neighbouring Empires, did not fail to produce a process of fermentation. The Ruthenians of Austria-Hungary demonstrated against the persecution of their co-nationals in Russia; the latter demonstrated in favour of Austria, while protesting against the policy of their own Government. Some of the Russian politicians, wishing to check the growth of the pro-Austrian feeling in the Russian part of the country, organized a pro-Russian movement in the Austrian portion of Ruthenia. The relations between the two Governments became so strained that rumours of a coming Austro-Russian war on Ruthenian territory became persistent. In his recent book on "The Hapsburg Monarchy,"* Mr. H. W. Steed, for ten years Vienna correspondent of The Times, expressed the opinion that not only a war between Austria and Russia was possible through the further development of the Ruthenian Question, but that a general European conflagration, as one of its consequences, was not out of the question.

III. Why a Ruthenian Committee Should be Formed in London.

In their recent speeches† in the Austro-Hungarian Delegations and in the Imperial Duma, the Austrian Minister for Foreign Affairs, Count Berchtold, and Mons. Sazonoff, the Foreign Secretary of Russia, made grave references to the political situation in Ukraine, thereby warning the world of the possibility of a struggle in a perhaps not very distant future. Let us hope that the bloodshed which those speeches seemed to prognosticate, and which, if once begun in Ukraine, might spread to the whole of our part of the world, can be avoided, and that an amicable settlement of difficulties arising out of the growth of the Ruthenian National Movement can be found by the parties concerned. After all, such hopes are quite reasonable; no power would risk a war with the tremendous loss it entails, even in case of victory, with a light heart. A peaceful attitude of British public opinion, if armed with a full knowledge of the position in Ruthenia, so far totally lacking, might exercise a salutary influence over some of the irre-

sponsible politicians, who by their ill-advised actions, threaten to provoke a calamity. A Ruthenian Committee, composed of influential personalities in this country, would form a centre for the study of the conditions prevailing in South-Eastern Europe, or, as it is often called, the Danger Zone. By establishing direct connection with the Ruthenian national leaders—political, religious, and other—the Committee would become a real British link with these people of forty million souls, who claim the right to live. The establishment of such a Committee might prove most useful in view of the fact, already mentioned, that a quarter of a million of the Ruthenians are subjects of the British Empire. The Canadian Pacific Railway Company are working hard to attract even larger numbers of them to Canada, where they are welcomed as desirable agricultural settlers. Abstracting, however, from the numerous considerations which would tend to make the Ruthenian Committee in London a very important body from the British Imperial and political point of view generally, it would still be difficult to exaggerate its possible importance as a centre of intelligent interest in a race—one of the most numerous in the world—struggling for national recognition. Ukraine could be justly called a dark corner of Europe which is hardly known. The study of its most fascinating history, of its absorbingly interesting folk-lore, and of its religious relations might bring to light many new facts not hitherto generally supposed: it might furnish new perspective for the conception of history of Eastern Europe, and thus throw a fresh light upon many unexplained phases of the life of European peoples.

The present initiative for the formation of a Ruthenian Committee in London comes from the Ruthenians themselves, who realize how important it would be to them to secure a hearing for their national cause in country. We reproduce a letter signed by the national Ruthenian leaders, and authorizing their compatriot, Mons. W. Stepankowski, the writer of this, who is residing in London, to approach Englishmen with a view to the formation of such a Committee. It is hoped that persons interested in public affairs will extend their sympathy to this venture.

Ruthenia-Ukraine.
May 10th, 1914.

Dear Mr. Stepankowski:—

Moved by anxiety that correct information concerning the present position of our people in Austria and Russia, which has been so often misrepresented, should be spread in England, and filled with a desire that our long and determined struggle for Freedom and Autonomy be brought to the notice of the British public which throughout the world is famed for its fair-mindedness and for its sympathy with the oppressed.

We the undersigned beg to authorize you to form in England, from amongst persons interested in the Ruthenian Question, a RUTHENIAN (or Ukrainian) COMMITTEE, or an Anglo-Ukrainian Society (as the case may require), for furthering an impartial study of, and for securing the Public Sympathy for, our National Cause.

Wishing you complete success in the matter set forth above, and thanking you for kindly agreeing to undertake this work,

We beg to remain,

Yours truly,
Julian Romanuk
N. Lukin Petruszewycz

Yours truly,
Nikolaj Wassilko
S. Legin Cehelskyj

The Signatures are those of Dr. Kost Lewyckyj, the Leader of the Ruthenian Party in the Austrian Parliament and in the Diet of Galicia, Member of the Austro-Hungarian Delegations; Mons. N. de Wassilko, the Leader of the Ruthenian Party in the Austrian Parliament, and in the Diet of Bukovina, Member of the Austro-Hungarian Delegations; Mons. J. Romanuk, the Vice-President of the Austrian Parliament, the oldest M. P. in Austria; Dr. E. Petruszewycz, one of the most prominent Ruthenian M. P. in Austria; Dr. L. Cehelskyj, a well known Ukrainian politician and a M. P.

Letters to the same effect have been received from many other prominent people in the Russian and the Austrian parts of Ukraine; these include a letter from Mgr. A. Szeptycki, the Metropolitan of the Greek Catholic Ruthenian Church.

Mons. de Wassilko has kindly consented to come over to London for a reception which it is intended to give at one of the London hotels when a sufficient number of persons have given their promise of assisting in the formation of a Committee.

Anybody desirous of obtaining further particulars upon this subject may do so by applying to Mons. W. Stepankowski, 26, South Molton St., London, W.

НАШІ ЕМІГРАНТИ НА ОСТРОВІ ЕЛІС АЙЛЕНД.

Деякі агенти в старім краю сфармають свої ріжніми способами охоронити своїх пасажирів перед згубою грошей в дорозі до Америки; але робить се в такий спосіб, що замість дійсної помочі, спричиняють їм лише великі клопоти і наражають їх на великі неприємності. Дуже часто буває, що агенти в старім краю відбирають грошів від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роздобути за чеки готівку. Новий спосіб охорони грошей пасажирів і наражають їх на великі неприємності, може і в найближчій вірі, був причиною, що четверо дівчат переїхали від своїх пасажирів, а натомість дають їм чеки, виставлені на один із банків в Нью Йорку. На острові Еліс Айленд ніхто не хоче таких чеків виміняти на готівку, а знова іміграційні власті не признають чеків за готівку. З сего виходить, описані великі клопоти для емігрантів, бо не раз кілька днів мусять вони пересидіти на острові, доки не владать ся роз

Спис і цінник книжок які можна дістати в „Свободі“.

***Американське, веселі образ з життя народу зі сльозами, в трьох діях.** — Ціна 15 цнт.
Америка. — Збірка віршів. — Ціна: Америка. Важкі думи. Галицьким павам у альбом. До сестри. Публіка. Се що такого? В Пенсильванії. Два образки. Одна липи каліна. Я хочу до дому. Купити маз. Прошане з краєм. Слава Пророка. Поет і Муза. Будучність руського робітника. Вітер по полі. Ой в мене киточки цвіли. — Ціна 30 цнт.
Бери та читай. — Ціна 30 цнт.
В неволі темноти. — Комедія з життя русько-американського народу в 3 актах. — Ціна 25 цнт.
Весела книжочка з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людей. — Містять в собі багато сміливих віршів, дотепів і оповідань. — Ціна 35 цнт.
В старім і новім краю. — Образ з сучасного життя в 4-ох відслонках. Дуже весела штука для аматорських театрів. — При кілці сел книжки знаходять ся смішні оповідання „Сталі-як-ж“. — Ціна 25 цнт.
***Гостина сьв. Ніколая, драматична гра для дітей.** — Ціна 10 цнт.
***Доля галицької сироти.** — Ціна 5 цнт.
Депо про звір'ята, рослини, каміне і скали. — В сій книжці знаходять ся около 200 цікавих образків звір'ят, птахів і риб з докладним описом, де вони живуть. — Ціна 30 цнт.
Депо про права і суди в Злуч. Державах, а особливо в сьвітій Пенсильванії. — Ціна 10 цнт.
Дорога до свідомости: Капітал і праця. — Ціна 10 цнт.
Дорога до свідомости: Борба клас і дичого робітника організують ся. — Ціна 10 цнт.
Два брати, а байок братів Грімів. — Ціна 15 цнт.
Емігрант. — Дуже веселі пригоди з життя емігранта. — Ціна 15 цнт.
3 ного ся насмівають, з того люди бувають. — Посол Пестришин. — Модний адвокат. Збірка оповідань. — Ціна 10 цнт.
За сестрою. — Є се найгарніше оповідання з козацької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, яке дотепер випшло на американській Русі. — Ціна 35 цнт.

3 різних пів. — Зміст: Вся людська твар з людським прище (вірш). Чого даш, людопо-треба. Не лети рад, не лети (вірш). Най-більший духовний поет (Данте Алігері). Ми-хайло Петрович Старицький, батько україн-ського театру і визначний український поет. Як будуть іти шани? Ангел та пугельник (оповідання). Депо цікавого із природи і на-уки. Зі сьвіта. — Ціна 15 цнт.
***Житє і Теорії Івана Франка.** — Ціна 10 цнт.
Житє, зарібни, організації і т. п. в Злуч. Держа-вах. — Дуже цікава розправа про відносини праці і життя в Америці. — Ціна 15 цнт.
Журавлі. — Зміст: Журавлі (вірш). Закупник (оповідання). Новітні гайдамаки (вірш). Пісні про Канаду. Пайлот Бюг, оповідання про суд-бу молодого робітника-емігранта. Звідь бере змали тепло. — Ціна 15 цнт.
***Житиє і Теорії Івана Франка.** — Ціна 10 цнт.
Зуб за зуб (оповідання). — Бом (з каліфорній-ського життя). Судьба сьвітів. Назва „Руси-ни“. — Ціна 10 цнт.
***Казки-за-цітанів.** — Ціна 10 цнт.
Казки про жидів. — Зміст: як Іван жидів му-дрував. Вандришка Івана з жидками. Як Іван жидів жидів на гриби, а відтак у ставі пото-ли. Мужик з жидом в сьвітій. Пан і жид. Ба-зи про жидів. Як жид Руська правовав. — Ціна 15 цнт.
Книжочка рахункова. — Дуже практична кни-жочка до обчислювання всяких рахунків; вона є пожиточна так для бізнесменів як і для робітників. 3 додатком деяких цікавих від-моеттів. — Ціна 30 цнт.
Коротка історія Руси до зруйнування Січ. Мі-стять багато образків руських князів і геть-манів. — Ціна 10 цнт.
Марія. — Зміст: Марія (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скором (оповідання). Рік 1903-ий в старім краю. Людоїдство в Конго. Клопоти кума Софроні (вірш). — Ціна 10 цнт.
Многострадалий народ. (Огляд історії україн-ського народу). — Ціна 20 цнт.
Народний рух австро-угорських Русинів. — Ціна 20 цнт.
Напад на Січ. — Ціна 5 цнт.
***Оповідання про Алі Бабу і сорон розбійників.** Арабська казка. — Ціна 20 цнт.
О підземних скарбах. — Природничі розвідка про всякі мінерали, знаходять ся в землі і як

випадають ся з них річи необхідні в житті людин. — Ціна 25 цнт.
Оповідання про задріх Богів. — Ціна 10 цнт.
***Під прапором свободи.** Вибір патріотичних де-каляцій. — Ціна 30 цнт.
***Пісні про Канаду і Австрію.** Пригоди з життя емігрантів, писані вершом. — Ціна 40 цнт.
***Пісні під нотами, друковані на почтових кар-тах.** Серія складається з 12 ріжнородних пісень. 1) „Думи мої“, сьв. Шевченка, сольо. 2) „Гей по синьому морю хвиля грає“, Паруб хор. 3) „За Немань їду“, дует. 4) „Ой мати, мати, мотала в хаті“, сольо. 5) „Кохав ме-не батько“, сольо. 6) „Новий вітре на Украї-ну“, сольо. 7) „За тучами, за хмарами“, дует. 8) „Заручена та Одарка“, жін. хор. 9) „Ой я нещасний, що мав діти“, сольо. 10) „Док-ж мені журити ся“, сольо. 11) „Я циган-ка, пишши квіт“, сольо. 12) „Ой ти Боже милосердний“, мішаний хор. — Ціна за цілу серію (12 пісень) 35 цнт.
Триці і нудар. Дуже зацікавляє оповідання сав-ного американського писателя Марка Твейна в перекладі В. Державина. — Ціна 50 цнт.
Понуса. — Зміст: Понуса (оповідання). 3 прак-тичної школи (оповід.). Я тут голова (опо-від.). Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руському серцю (вірш). Вік людий, звір'ят і рослин. — Ціна 10 цнт.
***Промови, декляції і желаня на хрестинах, заручинах і весіллі для кумів, старостів і дружбів.** — Ціна 10 цнт.
Про кінець сьвіта. — Ціна 15 цнт.
Про нутро землі (з 22 образками). — Розказ про будову землі і її передпопіві добутих. — Ціна 25 цнт.
Руський шутар. 212 гарних шутів до забави. — Зміст: Часть I. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Шутки з картками. Часть III. Шутки рахункові. Часть IV. Шутки жартильні. — Ціна 50 цнт.
Рицар і смерть. — Ціна 5 цнт.
Розмова Поляка з Русином. — Дуже веселі вірш, в котрім Русин переміняє польську мову. — Ціна 10 цнт.
Релігійні вірованя старинних народів. — Зміст: Релігія Єгиптян. Релігія Халдеїв. Первієна релігія Індусів. Ісповідники релігії Брама. Релігія Будди. Релігія Персів. Релігія Жидів. Релігія Греків. Релігія Римлян. — Ціна 20 цнт.

***Русько-англійський глумач, з котрого можна ду-же скоро навчитись дати дівчатам моду.** — Сторін 256. Терда оправа. — Ціна 60 цнт.
Слово ч. 5. — Зміст: Блаженний чоловік (з Псалтира). 3 книги приповісток Соломона. Чи буде що з наших дітей? Громадське житє Іта-лійців в Нью Йорку. Штукка і архітектура на виставі в Ст. Луїс, Мо. Дві левади (оповіда-ня). Депо цікавого. Зі сьвіта. — Ціна 15 цнт.
Слово ч. 6. — Зміст: Сночний мій дух... (вірш). Сночій думі. Не виносить ся серце яке мове (вірш). Потреба літератури. Народні школи в Пенсильванії. Дорога любови, то Божа доро-га. Зі сьвіта. — Ціна 15 цнт.
Смерть. — Зміст: Смерть (фантазія). На про-шені у ранці (вірш). Вітє (оповідання). Пісня Канадійська. Внутрішній устрій козацького. Огонь (наукова розвідка). — Ціна 15 цнт.
Степові люди. — Оповідання з життя в докейних степах. — Ціна 15 цнт.
Страшна пієста. — Оповідання М. Гоголя з ко-зацьких часів (з многими образками). — Ціна 20 цнт.
Сьвітломови. — Комедія в 3 діях. — Ціна 25 цнт.
Сверуха. — Ціна 25 цнт.
Старик. — Сценічний образ в трьох діях з життя хліборобів в Галичині. (Штукка для аматор-ських театрів). — Ціна 20 цнт.
Стріляй на смерть! — Робітничі драма в 1-ій дії. (Для аматорських театрів). — Ціна 15 цнт.
Товариска ворожка. (Цікаві розкази емігранта). Емі-грант (вірш). — Ціна 15 цнт.
***Хлопська доля.** — Ціна 5 цнт.
Хто з чого живе? (Розвідка на тлі економії). — „Земля Рене“ — Ціна 15 цнт.
Через кордон. (Цікаві розкази емігранта). Емі-грант (вірш). — Ціна 15 цнт.
Як мужик ходив до царя правди шукати (опо-відання). 3 гір (вірш). За землею (оповіда-ня). Сьвіт без Аллаха (арабська байка). Як вози шість ся на цареві (казка). — Ціна 15 цнт.
Яні то є люди на землі? (з 22 образками і 2 мамами). Дуже цікава розвідка про всі раси людий і їх житє. — Ціна 50 цнт.

Бог Надежда Мое, звычайна оправа 1.00
Бог Надежда Мое, кістяна оправа 2.00
Бог Радості Мое, кістяна оправа 3.00
Вісочей, для молодих, звычайна оправа 1.00
Дорога до неба, кістяна оправа 1.00
Дорога до неба, скіряна оправа 30
Дорога до неба, мазий, звич. оправа 32
Друг Душі, мазий, звич. оправа 1.30
Збірник Богородиці, звич. оправа 30
Горі ісім серця, скіряна оправа 1.10
Горі ісім серця, звич. оправа 34
Хліб Душі, кістяна оправа 1.30
Молитвенник для католицьких лиц 1.20
Помилуй нас Боже, для молодих, скіряна оправа 30
Помилуй нас Боже, звич. оправа 30
Роздай 15
Збірник віршів і пісень церковних 10
Ангельський хор, збірник народ-церков-песень під ноту ч. I. 10
Ангельський хор, часть II 10

ДРУКИ:
Книжечки платничі для вишукани міс-них вилаз членів до Братств і Товариств. 50 штук 3.50

ВІЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЮЮЧИХ КНИЖКИ.
Кожний замовляючий книжки повинен ви-слати вибрано їм титули книжок, які йому по-добились і обчислити загальну належність за книж-ки. Если хто замовляє книжки на мову суч., то належність може прислати почтовими мар-ками, а при більших замовленнях належність ви-слати гроші через почтовий або експресний че-к-ордер. Адреса замовляючого мусить бути ви-слана як найдоказливіше. Мешканці по малих місцевостях повинні при замовлюванні книжок посылати 10 центів на редакцію, бо трапляєть-ся, що хтось другий з країнні забере їм книжки з пошти.
Замовлені книжки вислаємо відворотом поштою. Гроші належить прислати наперед, бо американська почта не приймає посылки за в-сплатою. Для тих, хто хотів би зайняти роз-продажню книжок, даємо значний огуєт.
Замовлення належить вислати на адресу:
„SVOBODA“
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Адвокат і нотар
ЙОСИФ ГЕЛЛЕР
обороняє в справах кримінальних і цивільних до-владних, поверняє своїм клієнтам адвокат-ську до „наменніці від ч. 329 1st 10-та улици.“
ГОДИНИ УРЯДОВІ ВІД 8—8.
Для убогих порада правна даром між 6—8 вечером. — 27-30
ЙОСИФ ГЕЛЛЕР, адвокат і нотар
329 E. 10th St., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 1973.

\$1.00 НА КОРОТКИЙ ЧАС ЛИШЕ ПРОДАЄМО НАШ ВЕЛИЧАВІЙ ФОНОГРАФ
„ІНТЕРНАЦІОНАЛЬ Ч. 5.“
ЗА ПОЛОВИНУ РЕГУЛЯРНОЇ ЦІНИ!
31 ВЗГЛЯДУ НА РЕКЛАМУ ДАЄМО КОЖНОМУ КУПЦЕВИ 31 КОМІДОЮ МАШИ-НОЮ НАШОЮ 40 РУСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ СПІВАНЬ ЦІЛКОМ ДАРОМ А ТАКОЖ 1 ГО ЛІТНУ ГАРАНЦІЮ НА ПИСЬМІ!
Жадаємо малий задаток і вислаємо фонограф і рекор-ди на 3 місяці безплатної проби!
Накопи будеш задоволені, платиш по \$1.00 місячно!
Найбільший склад ріжнородних фонографів і грамо-фонів і рекордів в кождім язиці по найнижших цінах!
ПО ІНФОРМАЦІЇ ЗВЕРТАЙТЕСЬ АБО ПИШИТЬ ДО КРАЯНА 16, РУДЕНСЬКОГО
196 E. HOUSTON ST., Dep. 49.
NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВИ ЄСТЬЕ СЕКРЕТАРОМ ТОВАРИСТВА АБО БРАТСТВА?
Наколи так, а Ваше Товариство чи Братство потребує американського або народного прапора, церковних хору-гов, лент, відзнак, шапок або що иншого,
заможте се від нас,
а зробивши так, Ви заможляєте впрост від фабриканта і ми не лиш так гово-римо, але дійсно виробляємо всі тоті річи, які продаємо.
Ліпший матеріал, гарнійша робота і дешевші ціни
як де-інде.
Если жадаєте нашого каталюгу, під або оригінальних вір-ців, напишіть до нас, а ми вишлемо Вам се все даром.
EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK, N. Y.

НАКЛАДОМ ДРУКАРНІ „СВОБОДИ“
видано з нагоди ювілею 100-літніх ро-ковин уродин нашого Кобзаря:
ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА
дуже гарний, поменишен портрету сла-вного артиста-малюва Ф. Красицького. Величина 13x16 цалів. Портрет вико-наний дуже умітно і на трьохлітнім папері.
Ціна 20 цнт. враз з пересилкою.
Хто до тепер не мав ще портрету Шевченка, нехай скористає з нагоди, щоби міг прикрасити свою хату.
Рівнож поручаємо листовий папір з вінетками: Т. Шевченка, М. Лисенка, Ів. Франка, Б. Хмельницького і М. Драго-манова. Ціна за 12 штук враз з повер-тати всего 25 цнт. разом з коштами пе-ресилки.
Замовлення і гроші (евент. в почто-вих марках) належить посылати на а-дресу:
„SVOBODA“
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

СЕРІЯ ПЕРЕПИСНИХ ЛИСТКІВ.
1) Т. Шевченко (з портрета Красиць-кого), 2) Шевченко в молодім віці, 3) Шевченко в неволі (з власноручного портрета), 4) Родинна хата Т. Шевчен-ка, 5) Могилка Т. Шевченка в Каневі над Дніпром.
5 КАРТОК 15 ЦИТ.
ВРАЗ З ПЕРЕСИЛКОЮ.
Картки виконані в трох кольорах і прикрашені зображеннями в народних мо-тивах.
Для тих, що замовляють більше чи-сло карток даємо огуєт.
Ся картки можна розшродувати при всяких нагодах: на концертах устрою-ваних в пам'яті Т. Шевченка, на пред-ставленнях і приватно.
Пишіть з замовленнями на адресу:
„SVOBODA“
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

До хорих Русинів по всіх заку-тинах [Злучених Держав]
Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціаліст зі старого краю поручає всім терплячим Русинам, там мушчинам як і жінщинам свої успішні лікарські услуги.
Лічить з найбільшим і найпевні-шим успіхом ревматизм, всякі не-домагання жолудові, недугу утробі, нирок, згублене жил, гемпреди, структуру або збуження моченого каменя, недуги вичерпні, як рівнож всталі наслідки тайних недуг, не-дуги шкіри, різні затравки крові і т. д.
Допомагає всякі найтяжкі операції мушчин, жовчин і дітей в своїй офісі або в домі пацієнта, спеціаль-но же на прохання при помочі спеціалістів з Відня.
Если би хтось не міг прийти осо-бисто, нехай опише листочно з пов-ним доверєм свою недугу, а дістає собою і безплатну пораду.
На відповідь залучить пошту марку.
Др. В. НОГЕНБЕРГ
304-2nd Ave., (між 17 і 18 ул.), NEW YORK CITY.
Години офіційні: понеділок від 9-ї рано до 8-ї вечір.

ПРОФ. НИК. ІВ. УСАЧЕВ.
Проф. Николай Іванович Усачев, славний ро-сійський письменник і чоловік, що займає ви-значно, становище серед свого народу, пише:
„Гессен цигаретни дають дим, в я-кім навіть найбільше вибагливі курці найдуть вповні і найбільше можливе вдоволенс. Вони визначають ся тим, що дають курцям розніш, якої не найдеть ся в цілій історії куреня“.
Ник. Ів. Усачев
HASSAN
CORK TIP
PUSH THIS END
THE STANDARD OF AMERICA
5¢
„THE STANDARD OF AMERICA“

ІЛЮСТРОВАННИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ КАЛЕНДАР
Р. Н. Союза НА РІК 1914
ЗМІСТ ДУЖЕ ЦІКАВИЙ І РІЖНОРІДНИЙ.
СЕЙ КАЛЕНДАР МАЄ 256 СТОРІН ДРУКУ І ОКОЛО 100 ОБРАЗКІВ.
Ціна враз з поштою 35 цнт.
Адреса для замовлень:
„SVOBODA“,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДАРМ. Знаменита бритва і револьвер на 7 вистрілів. ГРОШИН НЕ ПРИСЛАЙТЕ. Побити понажи-ти покупили з нашими новими зел зин-ченими годинами, ми пішлимо сю гарно гра-йовану жіночу або мужську золоту го-динку з надійними конектами з добрим осередком і каміньми за \$5.95 з додатком револьвера і бритви. Гарантія на 20 днів. Са-ма година вартові \$15.00 а револьвер і бритва \$8.00. Спеціальна оферта: Замовте нам се одожене і подайте свою адресу а ми пішлимо Вам все до безплати на пробу. Коли се вдоволяєте Вас, заплатіть агентови \$5.95 і кошта пересилки. Памятайте: револьвер і бритва даром. 28-31
FISHLIGH & CO., 1151 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

ПОЗІР! НЕ ПЕРЕПУСТИТЬ СЕІ РІДКОЇ СПОСІБНОСТІ! В СІМ МІСЯЦІ ЛИШЕ
\$45.00-ий фонограф лише за \$15.00!
А також і великий вибір машин всіляких систе-мів разом з 50 кавалками музичними, руськими і т. д. цілком даром! ПО \$1.00 НА МІСЯЦЬ!
Вільна проба через повних 3 місяці.
НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД РУСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ РЕ-КОРДІВ І ПЛИТ У ВСІХ ЯЗИКАХ!
Плати як можеш і весели ся ціле житя! Цінники вислаємо безплатно.
ОМЕЛАН ПОРАЙКО, D. 341.
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO., 101 Essex St., New York, N. Y.

РЕКОРДОВЕ СПРАВОЗДАНС Р. Н. С. за місяць червень 1914 р.

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ.

Братство сьв. О. Николая, в Індіанополіс, Інд.
В. 395. Сорока Василь, Деба Дмитро, Булій Дмитро, Булішак Антоні, Фіак Михайло, Лесик Андрій, Дігло Ів., Оліжко Гриць, Оліжко Ефрем, Сарахман Юрко, Батко Іван, Проць Михайло, Марусак Іван, Олач Данько, Додівка Николай, Булій Марія, Олач Дмитро, Булій Іван.

Товариство „Рогатинщина“ в Пітсбург, Па.

В. 396. Дириник Михайло, Подольск Григорій, Шпакович Грицько, Подольск Федь, Федькіс Андрій, Гринчук Вас., Кисеніцький Матвій, Атаманчук Василь, Гук Антін, Іванів Дмитро с. Олексі, Романів Федь, Кримський Михайло с. Андрія, Кримський Михайло с. Петра, Іванів Никола, Курна Федь, Чирненський Олексі, Крижак Никола, Баран Вавро, Федунко Яць, Перегінець Петро, Федунко Марко, Федунко Тарас, Корун Іван, Іванів Дмитро с. Михайла, Романів Іван, Бекін Петро.

Братство сьв. Петра і Павла в Крейтон, Па.

В. 397. Сабат Данило, Боднар Д., Василь Федь, Кашеба Ілько, Федусів Гринь, Мельник Гринь, Тутак Григорій, Мельник Михайло, Тутак Петро, Венцель Владислав, Сабат Василь, Гуляк Федь, Салтис Василь, Гуляк Юрко, Салтис Іван, Кензор Павло, Кантарик Франко, Кензор Володислав.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Матіць Павло.
В. 2. Криса Данило.
В. 7. Дронський Іван, Стаднік Михайло, Губда Семко.
В. 9. Равенч Стефан.
В. 12. Васьненко Николай, Скіра Макало.
В. 13. Сіак Ілько.
В. 14. Фалішек Станислав, Гелемей Михайло, Сінявський Діонісій.
В. 15. Лешин Стефан, Попельск Іван.
В. 16. Рейда Василь, Куско Іван III.
В. 20. Бартошек Павло.
В. 22. Кравчук Іван.
В. 27. Гула Йосиф, Ковальчук Федьмон.
В. 28. Максим Іван.
В. 30. Галчак Яким.
В. 31. Дулінець Ілько, Филіпівчак Петро.
В. 35. Дуда Антін.
В. 39. Курак Николай, Лішак Николай, Пушківчак Онуфер.

В. 40. Купак Іван, Пристан Михайло, Волянський Николай.
В. 42. Позняк Трофим, Левчанін Михайло, Громко Стефан, Свірко Гриць.
В. 46. Стик Яків, Бредік Юрій.
В. 47. Гринча Михайло, Андрушів Дмитро, Дунік Дмитро, Балаш Ів., Пірка Юрко, Карініський Іван, Гринч Федь, Фурман Іван, Ковалівчак Григорій, Чимчук Іван.
В. 49. Іванн Станислав, Баранюк Іван, Дулевський Тома, Тимощук Марія.
В. 50. Лукецький Николай, Лучанко Олексі, Печух Теодор, Гаремчак Теодор, Мельник Сень, Була Іван, Соснійський Йосиф, Колодій Іван, Вільготий Теодор, Гук Дмитро.

В. 51. Олір Сенько.
В. 52. Чорний Ілько.
В. 55. Мука Василь.
В. 56. Зварець Андрій, Даньчук Николай.
В. 61. Скрібінський Аександер.
В. 67. Нивоварчук Никола, Свинин Онуфрій, Зотко Никола, Юзвак Фелікс, Тіах Михайло, Андрусь Василь, Брухівський Михайло, Білдинський Никола, Дурдла Михайло, Мершак Олександр.
В. 70. Турман Семен, Чоник Панько.
В. 72. Гулак Олексі.
В. 73. Матіяшук Ілько.
В. 76. Натан Тимко, Сороколіт Петро, Глух Козьма.

В. 78. Беднарник Никола, Дембіцький Петро, Молочник Петро.
В. 79. Волчанський Михайло, Мэдудза Іван.
В. 81. Чиката Антін, Семенків Петро.
В. 82. Пішко Йосиф, Вахор Август.
В. 83. Дмятрович Михайло.
В. 87. Зацілло Анд., Васильський Юстин, Костишин Дмитро.

В. 88. Капуровський Йосиф, Ружало Дмитро, Члонка Яків, Карініч Григорій, Ковальчук Олексі.
В. 91. Дунатовський Еміль, Кризь Лука, Баран Михайл.
В. 92. Шупер Юрій, Хр Семко, Чайка Олексі, Добровольський Антін.
В. 95. Подишка Тимаш.

В. 99. Інатів Теодор, Ковальський Іван, Шкляр Василь, Білан Іван, Гройс Томко, Карі Петро, Колчак Йосиф, Сивота Павло.
В. 104. Турник Іван.

В. 106. Лис Іван, Гасяк Матусі, Бойко Теодор, Германович Яків, Шевчук Ілько, Осцелавський Михайло, Читинський Николай, Гасяк Андрій, Савчик Панько, Мадків Михайло, Стецько Станислав.

В. 107. Драгош Іван, Ковалевич Іван, Шудак Николай.
В. 108. Пігаль Іван, Манджук Петро.
В. 109. Тарас Косма, Касеніч Іван, Шепко Даміан, Дула Андрій.

В. 112. Фестик Марія, Прийдялж Фрозина, Духник Анна, Карсь Катерина.
В. 113. Ковтас Максим.
В. 115. Клімкович Антін.

В. 117. Уруск Михайло, Бюш Михайл.
В. 125. Яско Юлія.
В. 127. Шур Олексі, Муніківський Михайло.
В. 128. Фурман Василь, Нейман Йосиф, Гал-

В. 129. Пруцінський Михайло.
В. 131. Ковш Паця.
В. 132. Возняк Іван.
В. 133. Благій Іван, Ванат Іван.
В. 135. Цалар Василь.
В. 140. Прокопінчак Онуфрій, Шурко Пик.
В. 141. Кравецький Йосиф.
В. 142. Матерас Федько.
В. 143. Андрийч Андрій, Бояновський Стефан, Андрийч Михайло, Кухар Михайло, Верба Іван.

В. 146. Рассвич Омелян.
В. 147. Майстрів Ілько, Чорний Стах.
В. 149. Манько Георгій, Стадник Петро.
В. 153. Туринець Олексі, Гаган Юрко.
В. 155. Масій Марія.
В. 157. Сирко Стефан, Зайдер Антоній.
В. 159. Мамчак Андрій.

В. 160. Чоник Калина, Курніа Савоха, Копонка Агафія, Горинь Паранька, Баглай Анна, Бурду Паранька, Сташків Анастасія, Курніа Антін, Скарбівський Леон, Миць Каска.
В. 161. Гладш Антін, Серота Роман.
В. 162. Завитик Михайл, Нісевич Дмитро, Каміньський Дмитро, Млінарський Йосиф, Каролько Стефан.

В. 166. Демько Іван.
В. 168. Лосик Кирило.
В. 169. Гула Адам.

В. 17. Гирла Іван, Лотоцький Володимир, Пасичник Никола, Ванат Николай, Гавришко Михайло, Готра Петро, Паумець Николай, Млінович Антін.

В. 174. Гамар Андрій, Гавар Стефан, Гнатішак Григорій, Гнатішак Йосиф.

В. 175. Копій Григорій, Козак Онуфрій, Кухта Марія, Зелем Василь.
В. 176. Макалус Тимко.
В. 177. Бачинський Іван.

В. 181. Кілар Йосиф, Шевчук Николай, Борошій Петро.
В. 182. Сулій Ілько, Вольський Михайло.
В. 186. Демкович Веронка, Біляк Анна.
В. 191. Джанджурієв Іякам.

В. 192. Зайць Павло, Колосний Теодор, Цесі Семен, Краснопера Павло, Геля Олексі, Німій Федько.

В. 193. Млекун Йосиф, Млекун Франко, Білак Григорій, Бурш Петро.

В. 194. Костів Михайло, Райва Олексі, Голіат Онуфрій, Кок Ілія, Острожевич Іван, Гавришків Василь.

В. 197. Мойшильський Федько, Сироді Стефан, Яциник Петро, Марущак Іван, Запотоцький Тимко.
В. 207. Терпко Михайло, Боднар Михайло.
В. 208. Мель Михайло, Сола Юрій.
В. 209. Орещак Теодор.
В. 213. Гасвський Адам.

В. 214. Крисоватий Михайло, Павлів Павло, Березовський Гнат.
В. 217. Морозко Никола.
В. 220. Саган Василь.

В. 221. Стукало Клим, Чучман Іван, Турко Андрій, Волковецький Михайло, Бабух Катерина, Дубас Василь, Михайлів, Васильків Какарій, Карпа Іван, Валонк Василь, Смолінський Кароль, Дубас Василь, Волошин Михайло.

В. 222. Корбак Михайло, Цмар Андрій, Лівчик Федор, Матлава Костьо.

В. 223. Запотоцький Михайло, Вацик Михайло, Стабріла Йосиф, Пясецький Марцін, Федько Михайло, Катувка Йосиф, Петрилка Николай, Малишак Ілько, Іванішин Петро.

В. 225. Шрамик Петро, Мельник Демян, Гавриляк Михайло.
В. 226. Ворло Іван.
В. 229. Федіцький Михайло, Пістун Гринько, Староста Михайло.

В. 231. Коваль Петро, Шмігель Стефан.
В. 234. Чечель Петро с. Стефана, Клімкович Гринько, Колодій Микита, Чечіль Андрій.

В. 236. Бамрек Аполонія.
В. 237. Кміть Петро.
В. 239. Петрович Олексі.
В. 240. Перник Анна.
В. 242. Шумський Панько.
В. 244. Мачужак Іван.

В. 245. Шевців Михайло, Калужняк Катерина, Бірбан Яцько, Слабійський Франко, Вавриляк Дмитро, Лахман Іван, Гавришківчак Іван, Курніа Йосиф, Зомерфельд Кароль, Аександерич Михайло, Читайло Іван, Клуб Стефан, Саланга Михайло.

В. 246. Шинько Войтїх, Пилко Стефан, Височан Інатій, Куляк Антін, Шимкович Антін.
В. 247. Косовський Дмитро, Горанко Іван, Вічар Антошко, Босак Василь, Опринко Стефан.

В. 250. Фасер Антін.
В. 251. Наконечний Стефан, Кошицький Михайло.

В. 252. Гринько Анна.
В. 257. Сломкало Михайло, Чернушка Андрій, Рубовський Йосиф, Загаляйко Николай, Шупер Йосиф, Ільків Кость.

В. 258. Чап Андрій.
В. 259. Попів Дмитро.
В. 260. Кушнір Данило.
В. 261. Бісек Магдалина.
В. 262. Жидяк Марія, Фелечак Еміль, Карлак Ева.

В. 265. Бувський Франко.
В. 270. Жуковська Катерина, Матвіас Василь.
В. 271. Хоцій Петро.
В. 272. Юристовський Василь.
В. 273. Сута Іван.

В. 275. Гулак Марія, Гамбалла Марта.
В. 276. Ціцко Аександер, Беднарський Федько.

В. 282. Матар Григорій, Пелік Микита, Володівський Лев, Олек Михайло, Багій Савошан, Марко Барала.

В. 284. Бондурак Гарсим, Буцоський Теодор.
В. 288. Боберський Іван, Санчин Михайло, Мунька Василь, Гонтарик Василь.
В. 289. Тхір Дмитро, Дзєра Стефан.
В. 292. Шиманська Марія, Убогий Дмитро, Бордья Василь, Михайлюк Юрко.
В. 295. Богут Іван.
В. 296. Лабур Іван с. Тимка, Клімчук Михайло, Мартинишин Андрій, Федько Володимир, Швець Данило.

В. 297. Шміт Йосиф, Шміт Розалія, Павлович Стоян, Вигунич Сімо, Перявель Мато, Калічук Стефан.

В. 298. Балада Ілія, Гладя Йосиф.
В. 299. Шарій Інатій, Михайлюк Петро, Голутя Петро, Тимчук Онуфрій.

В. 300. Крупняк Григорій, Кос Йосиф.
В. 301. Левко Петро, Ясевич Василь, Полатіло Теодор.

В. 302. Кашляк Луція, Романчук Параска, Лохавик Анна, Рак Параска.
В. 303. Піляцький Петро.
В. 304. Беляк Василь, Гісик Михайло.
В. 309. Татарин Іван.

В. 315. Москвитин Павліна.
В. 316. Демкар Іван, Братусь Дмитро.
В. 317. Куліба Станислав, Кішак Іван, Велч Анна, Осухівський Василь, Осухівська Марія, Югас Анастасія, Вацик Михайло.

В. 318. Костій Петровеса.
В. 323. Коваль Лапрентій.
В. 324. Захарчук Никола, Васильковський Василь, Захарчук Анна, Кобза Михайло, Григорчук Григорій.

В. 326. Богут Іван, Колодій Теодор.
В. 332. Бойко Анастасія, Антонійчук Николай, Савошків Іван, Бойко Андрій.

В. 334. Гола Максим, Гола Тоцька, Миронішина Теодор.

В. 338. Мліко Іван с. Романа, Козюра Іван, Бача Ілько, Кунька Марія, Кунька Михайло.
В. 339. Бизлак Анна.

В. 341. Гулак Панько, Шеремета Йосиф, Кіба Григорій, Гермак Іван (Онуфрій), Сленко Панталеймон, Куцалаба Андрій, Кліпчак Николай, Вуніло Йосиф.

В. 342. Козаба Михайло, Бабяк Василь, Йош Йосиф.
В. 343. Стомбес Валентій.

В. 344. Гавришків Василь, Белой Василь, Шевчук Іван, Промоваліко Андрій, Бігус Йосиф, Гусак Павло.

В. 345. Інат Юліян, Кальфа Іван.
В. 348. Лаврук Юрко.
В. 349. Феміак Павло, Гуйван Гриць, Кризак Василь, Пархін Данило.

В. 350. Каптанюкіна Марія.
В. 353. Картичак Іван, Жеребний Роман.
В. 354. Марек Мартин.
В. 355. Джула Михайло, Горозинський Андрій, Дачинський Михайло, Соловйовий Федько, Рибий Іван, Шипа Олексі.

В. 356. Хімяк Йосиф.
В. 357. Гозадій Олексі, Гощій Михайло, Возняний Дмитро.

В. 358. Гріго Йосиф, Задорожний Григорій.
В. 359. Пилипик Василь.
В. 360. Стедик Михайло.
В. 363. Волошин Никола.

В. 365. Мекзак Франко, Кіпичковський Петро.

В. 366. Балеас Матусі, Скалуба Валентій.
В. 369. Павлюк Петро, Турко Семен, Саган Василь, Дибач Гілько, Савичев Дмитро, Семанчик Інатій, Кость Афанас, Семкавич Семен, Малий Антоній, Гладш Дмитро, Матта Николай.

В. 370. Чорняк Йосиф.
В. 373. Гринько Анна.
В. 376. Луцкій Іван.
В. 377. Маричук Павло.
В. 379. Поплюк Теодор, Петровський Володимир, Багій Прокіп.

В. 380. Бвич Петро.
В. 383. Кузько Григорій.
В. 384. Славута Іван.

В. 385. Бойко Василь, Рефіо Василь, Рефіо Йосиф, Лятин Йосиф, Скоропада Дмитро, Бутрин Василь, Бутрин Михайл.

В. 386. Шешурак Іван, Герич Іван, Буржмівський Андрій, Федан Федько.
В. 387. Роман Онуфер, Федан Гриць.
В. 388. Сорока Павло, Гнатюк Теодор, Дольський Іван.

В. 389. Град Антоній, Окриско Анна, Попіль Олексі, Юлія, Заріна Меланія.
В. 391. Стазний Михайл, Долонський Михайло, Морох Семен.

В. 392. Каптух Николай, Чеботар Петро, Гагошка Василь.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Тирлич Лука, Москаля Марія.
В. 3. Мизак Стефан.
В. 4. Крайник Франко.
В. 8. Кузь Іван.
В. 9. Рейник Йосиф.

В. 10. Ковтко Партин, Нестеряк Данько.
В. 12. Сіра Осип.
В. 14. Брезик Інатій.
В. 16. Біско Іван.

В. 19. Барієв Семев.
В. 33. Симончик Андрій.
В. 40. Верлінський Прокіп.
В. 47. Колодійчук Юрій.

В. 57. Дула Іван, Дашкевич Николай.
В. 63. Гоцько Іван, Югас Яків.
В. 64. Мзкогін Тимка.
В. 67. Чупко Стефан.

В. 70. Манічич Федор, Федько Петро, Санюк Тимко.
В. 71. Сталін Матрова.

В. 73. Пуш Вофій.
В. 77. Лебідь Дмитро.
В. 79. Корнас Іван (с. Василя), Корнас Іван (с. Николи).
В. 82. Паславський Никола, Дауган Йосиф, Гутевський Павло, Мельговський Іван.
В. 99. Васильський Михайл.
В. 111. Герасівський Станислав, Кунько Николай, Пращак Стефан, Подоляк Сенько, Подоляк Федько, Тантаза Олексі.

В. 127. Гузля Аексей.
В. 131. Гелайда Анна, Пех Марія.
В. 133. Ковальчук Семко.
В. 140. Горнік Юрко, Горнік Анна.

В. 146. Укринець Йосиф.
В. 147. Вавришко Олексі.
В. 157. Куля Антін.
В. 164. Самолевич Йосиф.
В. 166. Мира Прокіп.

В. 175. Милдовський Станислав, Федько Матвій (Федоренко), Стасенко Михайл.

В. 186. Брезик Катерина.
В. 217. Антошкін Никола.
В. 218. Дзялко Стефан.
В. 219. Стефко Никола.
В. 221. Багій Никола.

В. 222. Калафактор Михайло, Калафактор Іван, Кіпінський Іван, Стасюк Николай, Олійничук Стефан.

В. 229. Смоленчик Андрій.
В. 231. Волошин Іван.
В. 233. Куліба Василь.
В. 245. Бірбан Хаврона, Слук Маруна.

В. 248. Запаліна Розалія (стар.), Запаліний Павло.

В. 250. Рамольт Ігнац.
В. 255. Яремко Томаш.
В. 271. Кравчук Матвій.
В. 275. Майдом Анна.

В. 276. Макар Федько.
В. 298. Мадлар Андрій, Серафін.
В. 301. Куля Теодор.
В. 306. Дашак Амброз.

В. 316. Дорофей Іван.
В. 322. Чура Демян.
В. 326. Горжевийський Василь.
В. 327. Яковлій Ігнац.

В. 340. Онуфрив Володимир, Дрофич Гриць, Яремкошчак Панько.

В. 341. Михайлів Олексі.
В. 342. Угрініч Лаурентій.
В. 349. Купнір Петро.
В. 359. Назарик Ігнац.

В. 367. Федорилін Дмитро.

ЧЛЕНИ ПРИСТУПИВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 9. Яроник Антін.
В. 12. Домна Андрій.
В. 33. о. Туринський Михайло.
В. 42. Пятковський Григорій.

В. 70. Павлюк Андрій.
В. 91. Яцишин Петро, Рудзавський Михайло.
В. 103. Сотаєвський Іван.
В. 109. Лешовець Матій.

В. 133. Ткач Текля.
В. 147. о. Кузів Михайло, Буч Василь.
В. 150. Шорбан Николай, Вовк Ігнац.

В. 157. Карлаш Андрій.
В. 159. Гуляк Семен, Волянський Петро.
В. 189. Кичмар Іван.

В. 192. Біло Констанція.
В. 207. Савка Антоній.
В. 209. Ющик Петро.
В. 229. Величко Василь, Небенний Сенько.

В. 230. Баган Іван.
В. 253. Драгун Іван.
В. 279. Бережанський Василь, Пілшка Магар.

В. 298. Рушак Йосиф.
В. 317. Петришин Катерина.
В. 319. Базарнічка Ксеня, Салачанська Юлія.
В. 322. Габла Теодор.

В. 325. Кулян Ілько.
В. 334. Гладкий Стефан.
В. 344. Рязнік Михайло.
В. 347. Рудзавський Іван, Бейгер Никола.

В. 360. Карбівник Василь.
В. 366. Вовко Федор.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИЧЕРКНЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЕ МІСЯЧНИХ ВПЛАДОК.

В. 1. Гардин Тимко, Талмаш Ольга.
В. 4. Сандович Дорка.
В. 6. Стойка Іван Михайло Білого, Вовчик Михайло (Федоров), Мігалов Стойка Василь, Фенчик Василь.

В. 7. Федашко Василь.
В. 8. Микочів Павло.
В. 9. Самодійка Іван, Сеико Михайл.
В. 10. Бодан Філіп, Мадзік Семев.

В. 13. Сляк Терентій.
В. 15. Мриглод Михайл.
В. 16. Сухеняк Стефан, Лосівець Іван.
В. 23. Серетник Дмитро.

В. 25. Шовіт Трофим, Дидько Артя.
В. 28. Бомба Дмитро, Комак Максим, Ковалек Броня.
В. 31. Козирацький Йосиф.

В. 33. Стерський Митро, Рочняк Теодор, Палух Панько, Кусий Федор, Чирський Федір, Біляк Василь, Преділяк Стефан.
В. 36. Туряний Іван, Гальмаш Михайло.
В. 41. Бондаровський Михайло.
В. 42. Демюра Антін, Паш Микита, Біляк Михайло, Мільо Іван.

В. 43. Гогоц Іван.
В. 47. Покривак Іван, Кризь Николай.
В. 48. Ніско Іван (стар.).
В. 50. Мартинів Михайло.
В. 51. Стефанчик Іван, Курій Михайло.
В. 52. Зедір Михайло, Гулаковський Іван.

В. 53. Домна Микита, Заволовський Панько.
В. 55. Тарас Савка, Гладяк Іван.
В. 56. Шафрон Антоній, Бражук Іосиф, Шул Юрій, Тара Михайло, Шимбор Фредзяк.
В. 57. Пасекун Григорій, Клубко Іван.
В. 58. Кимак Василь, Войтович Франко.
В. 61. Малиновський Іван, Дула Андрій, Качмар Андрій, Пінтер Андрій (стар.).

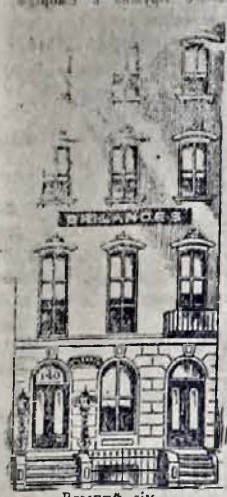
В. 62. Музик Евфимія, Сунич Катерина.
В. 64. Дараш Іван.
В. 65. Бобер Семан.
В. 67. Стадник Трофим.
В. 68. Гарник Станислав, Гавришко Андрій, Магеровський Максим.

В. 70. Ясієвський Фелікс, Ясієвський Алекс.
В. 73. Палена Павло.
В. 82. Фолта Себестян, Тхір Василь, Мельник Петро, Продан Николай.

В. 85. Корпович Йосиф.
В. 90. Вовкунович Гринько.
В. 91. Курік Іван, Юшак Стефан.
В. 92. Бучко Михайло.

В. 95. Мейза Філіп, Гачура Елк, Гальків Вас.
В. 99. Кізік Николай, Фіняк Петро.
В. 102. Котаняк Михайло.
В. 103. Чубіс Михайло.

ХОРО ЛЮДИ! Чи страдили Ви терпіння, яке мали з причини Вашої недуги?

Десь за місяць, рік за роком, займаєшся ліченням хворих людей. Представте собі, ніколи хворих не було, а тільки здорові люди. Коли Вам жито надобило через пробаване дані знання лікаря і відчувалося, що з Вами все гірше, в такім разі сечас зверніть ся до старого опитного спеціаліста.

Він дасть Вам даром пораду, що Вам робити, щоб спасти життя і обіцяє Вам надати. Лікує уже 20 літ з найближчим результатом всі недуги, як безсмертне, затроне кров, гемороїди, білі жовтухи, серця, легких, печінки, почки і т. п. Дані надати поховати і нервових маю. Білі жовтухи електричні апарати і Х-лучи, за допомогою котрих пересадимо Ваші внутрішні органи. Не покладіть доктор має ті апарати, длатого, що сучасна дорога. Хемічне розслідування мочи. Не відкладайте до завтра, а сечас приходьте до звичного лікаря.

Dr. L. LANDES,

140 East 22nd St., New York, N. Y.
betw. 3rd & Lexington Ave.
Приймаєть ся хворих в години: від 10-ї рано до 8-ї вечір, а в неділі від 10-ї рано до 4-ї попол. — Поради даром.

Русини Пінсбурга!

Чи Ви знаєте, що гроші, то сила?

Старайте ся планувати та піклувати складати свої заощадності в стійкому банку на свої гроші.

Сей банк є одним з найстаріших і найкращих банків, що цілковито забезпечує Ваші заощадності. У нас складають ся гроші церковні, братські, сирітські і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажання свій стійковий контроль.

Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ, на найкращій лінії, а ГРОШІ до праці висилаємо по поштовій кур'єр.

German Savings & Deposit Bank

cor. 14th & Carson Sts.,
South Side Pittsburgh, Pa.
H. B. Pot, през., A. H. Mizer, кас.
Оз. Бучак, уряд. банк.

Dr. WARD

СПЕЦІАЛІСТ

МУЖЕСЬКИХ НЕДУГ

Моя кільканицілітна практика є до Вашої розпорядимости. Лічу найновішими методами всі секретні недуги, сифіліс, затроне кров, утрату життєвості, пропуклину, розширене жил, висушене, обезсилене, ревматизм, гемороїди, не також недуги міхура і нирок. Ціни умірковані. Если другі лікарі не помогли Вам, прийдіть до мене на пораду. Зоволикане є небезпечне. Пораду даю даром. Прийдіть відвідати мій анатомічний музей і побачити чоловіка здорового і в хоробі. Інтересне і поучаюче. Вступ вільний.

Dr. Ward

417 Sixt Ave., New York
bet. 25th and 26th Sts.
Години: щоденно від 9 р. до 8 веч.; в неділі від 10 рано до 2 посл.

Ідіть за народом, де нарід іде!!!

до М. ПЕТРОВСЬКОГО

1500 So. 3rd Street, ST. LOUIS, MO.

У нього склад вин, лікерів, і пиво різного роду сорта по цінах як найтаньших. — Простора гала на бані, асала, мітінги і т. д. з всією вигодою. Вислає ордери до всіх частин Західних Дерев, для розкину с сая біларова. Бали ці суботи. — Підприємств старого союзника.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ГРАЮТЬ

АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

ПЕРША РУСЬКА КОСТЮМЕРІЯ

В АМЕРИЦІ.

Посідає великий склад першоприродних вродливих русько-українських і київських родів добрих костюмів як танцювальних і костюмів до характеризації осіб, як: перуки, волосся, борода, вуши, шмички і т. п. Різи ті виконують ся по дуже низьких цінах. В найкращих оклицях убирався і характеризує амавторів відомо до ролі граючих на сцені. — Добрі костюми і відомі дані характеризації надають особливий красу кожній п'єси на аматорській сцені. — При замовленні треба присилати сцену і штриби річчї. Замовлення просить ся присилати що найменше 3 днів перед представленням на адресу:

Mrs. EMILIA UNORCHAK, 82-66 SUSSEX ST., JERSEY CITY, N. J.

ДЕШЕВО ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

1) Фарма, 300 акрів за \$9000.00. 4 коні, 25 коров, свині, кури і господарські апарати. Жаданість три тисячі готівкою.

2) Фарма, 147½ акрів за \$8,500.00. 4 коні, 17 коров, 10 свиней, кури і господарські апарати. Два тисячі готівкою.

3) Фарма, 126 акрів за \$4,500.00. 2 коні, 11 коров, кури і господарські апарати. Тисяч готівкою.

Крім цих маю ще багато інших фарм. Голосить ся зараз або пініть по інформації до: Wladyslaw Lohr, Lowville, N. Y. 25-28

ПОЗІР! КОГУС І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

РУСЬКА БАНДА В КОГУС.

Хто хоче замовити добру музику на балі, асала або іншу забаву, нехай уасть ся до нас Русинів з повним довіром.

Грасмо дуже гарні марші і танці. Хто замовить, той не пожує. 3 замовленням просимо уадасть ся на адресу:

HARRY PYPIUK,

153 Ontario St., Cohoes, N. Y.

ХТО СЕЙЧАС КУПИТЬ ФАРМУ-ДІСТАНЕ РОБОТУ!

В останніх днях одержала наша Компанія від одної із більших фабрик в Мілвіл лист сліуючого змісту: До EUROPEAN COLONIZATION CO., 326 Main St., Millville, N. J.

May 23, 1914.

ДОРОГОЙ ПАНЕ!
Поклакучись на розмову з Вашим менеджером п. Матолічем, подібно до відома, що маємо вільні місця для 150 до 200 жінок або дічат в нашій фабриці цигар в Мілвіл. Можемо заповісти стає заняті і добрі платні, пініть кілька стараних ся о роботу, а дамо їм сечас заняті.

3 правдивим поважанем
SEIDENBERG & CO., Incorporated
Millville Branch.

РОДИМЦІ! ПОВИСЬТЕ ПИСЬМО ПОКАЗУЄ ВАМ НАГЛЯДНО, ЯКУ КОРИСТЬ МОЖЕ МАТИ ЧОЛОВІН, КОТРИЙ КУПИТЬ СОБІ ФАРМУ ПРИ ТАКИМ МІСТІ — ЯК МІЛВІЛ. КЛИЧЕМО ПРОТЕ: СПІШІТЬ СЯ! КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ! КОЛИ МАСТЕ ВНЕ ДОРОСЛІ ДІТІ, ТО ДЛЯ ВАС І ДЛЯ НИХ Є РОБОТИ ПОДОСТАТКОМ. МИ СЕЙЧАС ПОСТАРАЄМО СЯ ВАМ О СТАЛУ РОБОТУ, ХТО ШНОРЕ КУПИТЬ, СЕЯ ДІСТАНЕ БЛИЗШУ ФАРМУ І ЛІПШУ РОБОТУ!

РОДИМЦІ! КУПУЙТЕ ВСІ В ОДНІЙ МІСЦІ, А БУДЕМО МАТИ ЧИСТУ РУСЬКУ КОЛЬОНІЮ, А З ЧАСОМ І СВОЄ ВЛАСНЕ МІСТО.

ЦІНА ФАРМИ НЕЗВИЧАЙНО НИЗЬКА! СПЛАТИ ДУНЕ ДОГІДНІ!
П'ЯТЬ-АКРОВА ФАРМА КОШТУЄ ВСЕГО \$400.00. Щоб дати нагоду Землякам легко набути фарму на власність, продаємо їх на найдогіднішіх сплати: ЗАДАТОК В ГОТІВЦІ ВСЕГО \$200.00, А РЕШТУ РОЗКЛАДАЄМО НА МІСЯЧНІ РАТИ ПО \$1.00 ВІД ОДНОГО АКРА. ХТО ХОЧЕ, ТО МОЖЕ КУПАТИ ФАРМУ, ЯКІ ЧИСЛЯТЬ БІЛЬШЕ НІЖ 5 АКРІВ. ДЛЯ ЛЮДИН, ЩО МАЮТЬ БІЛЬШУ ГОТІВКУ, МАЄМО НА ПРОДАЖ БОГАТО ФАРМ ВНЕ ГОТОВИХ ВРАЗ З БУДИНКАМИ, ГОСПОДАРСЬКИМИ ЗНАРЯДАМИ І ІНВЕНТАРЕМ — В РІЗНИХ ЦІНАХ І В РІЗНИХ РОЗМІРАХ.

Перед прийомом пишуть на адресу менеджера компанії, п. Василія Матоліча, 326 W. Main St., Millville, N. J. Найдогідніші дні: субота, неділя і поведлоок. Сержіть ся всяких невеликих і підступних агентів а голосить ся впрод до офісів компанії.

АДРЕСА ОФІСУ В ФІЛАДЕЛФІЇ:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
Drexel Building, 5th and Chestnut Sts., Philadelphia, Pa.

АДРЕСА ОФІСУ В МІЛВІЛІ:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
Millville Trust Building, 19-20 High Street, Millville, N. J.

\$2.00 МІСЯЧНО.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

Позаяк у нас осталося значне число 75 доларових говорючих машин, які невикордані перед Великоднем, тому ми рішили випродати ці гарні грамодони з 50 руськими піснями по \$31.25 — з гаранцією на 10 літ.

Коли Ви хочете бути вдоленими, звертайтеся лиш до нашої фірми, яка існує вже від 20 літ і яка здала собі довіру і славу в Булу, Державних і Канаді. Пришліть \$5.00 на задаток а ми сечас вишлемо Вам сей гарний інструмент.

Продаємо також много інших грамодонів на сплату по \$2.00 місячно. — Жадайте нашого безплатного каталога музичних інструментів.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
308 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y.

\$15 Шифкарта до краю! \$15

Враги! Родимці! Маєте розум! Не платіть агентам високих цін за шифкарту! Шануйте гроші! Перша купівля шифкарти вишліть до нас! Наша ціна є:

\$15 ШИФКАРТА ДО КРАЮ \$15

Шифри експерти, знамениті, заді сучасні і видні. Сиробуйте раз наві! Особі каюти, кучелі, домовий хар! Винабавимо кількіни переїзд гарячи! Чекаємо кождого на стадії, провадимо на шифр, даємо нічліг — все ДАРОМ! СПІШІТЬ! НАПИШІТЬ ЛИСТ! Кождий дістане на дорогу дарунок! А хто хоче тільки за кілька доларів дістати ся до старого краю? Напишіть до нас зараз, або приїжджайте самі на поштову подану адресу:

\$28 дол. ШИФКАРТА З КРАЮ ДО АМЕРИКИ \$28 дол.
AMERICA EUROPE CO., 109 Greenwich St., New York.
Число телефону 4548 Rector.

— Той спускав з великим рути і підгував ся з ним.
— Та приєднав струна повилла на дугу Янка те-
пнок і розквітла його сучиний настрій: сильне ра-
ство, сирітське лихо успокоило його по-тоху і
звільнило до братів. Для яких пан Янчевський не
в селі був нестерпим дошк.
— Ну, сиріт біли нас, синку. — сестра до
нього дворечилась. — Оце так сиротина... а тепер,
як бачите, пан записав ся... от і ми... Мар-
шатор, велике діло...
— То-то! Убери й пень а буде хороше! —
засміяв ся фірман.
Рей відпочив так звичайно і напугав ся до
стола.
— Сиріт, сиріт! — продовжав дворечилась. —
та розскажи нам, де ти був, таї що видав? Які
теди в селі, та як простий нарід мав ся в за-
морських краях?
— Цивилі! — закахав фірман головою.
— Ох, життя! — пропитува баба. — І як
тебе серце нехоче неспокійно не аїт?
— Так, бабцю, де я був, нека ні нехоче-
ста, ні неспокійно... Представились там нема...
— Раді то християни! — махнула баба зир-
кавно рукою. — А за неспокійно не товари. По-
кинула дитина моєї матері, тіточка сестри. Насті-
сиротина... вона була за Платоном... ота, зна-
ете, хата з двома конинами зараз за Чкаруном...
— Та тоді, бабці! — заворував дворечилась на
старуху. Як ти записав плести свої теревоні, то й
до рана тоді тебе переслухати... Мовчи динше, та
сиди, як говорять...
— Шож вам розказати, мої рідні кляниці? —
застоворив Карпачев. — Всього й за місяць не роз-
казати... Напишіть ся у на такі чутки, яких не по-
баку до смерті... Таї там мста, що їм ви повар-
ку ві кінці. А яка охориста, який парадокс! Бу-
лині всі виконані, хоч казав ся... А які каже-
ниці, двори, перуки, хазини! І ганебні в тору
уадає пашка з голови, кином обом — тоді ві-
дорости...
— Ну, на підм сиріт красної від-двини у
дари!... — сказала баба.
— Не перебивай! — стукав до стола рукою
дворечилась.
Баба заговорила, а Карпачев заворував знов:
— Такої винок, як диниця у дари, може й
нема, але що до вас...
— В кінці сиріт... — закахав знов стару-
ха, але побачивши сирітний погляд Янка, затикала рот
догнено і замовчала...
— Шож краєт то не задувати ні згидати...
— Сиріт, що за границю чинало боєвця і люди там
кажуть своїмим...
— Своєбидице? — перервав фірман.
— Своєбидице... Такого кривацтва, такої не-
реді, як тут, я так не бачив. Я довго жив у Фран-
ції, в сирітці Паризі...
— У Франції, що виїною на нас іде? — за-
кричав Янчук.
— Так!
В той час сирітний дари і в хату увійшов
якийсь служитель, нехай то спокон, в чакорці...
В руці держав нарічку...
— По хаті поїде ся вояки писати? — пан вказу-
вав на нє.

